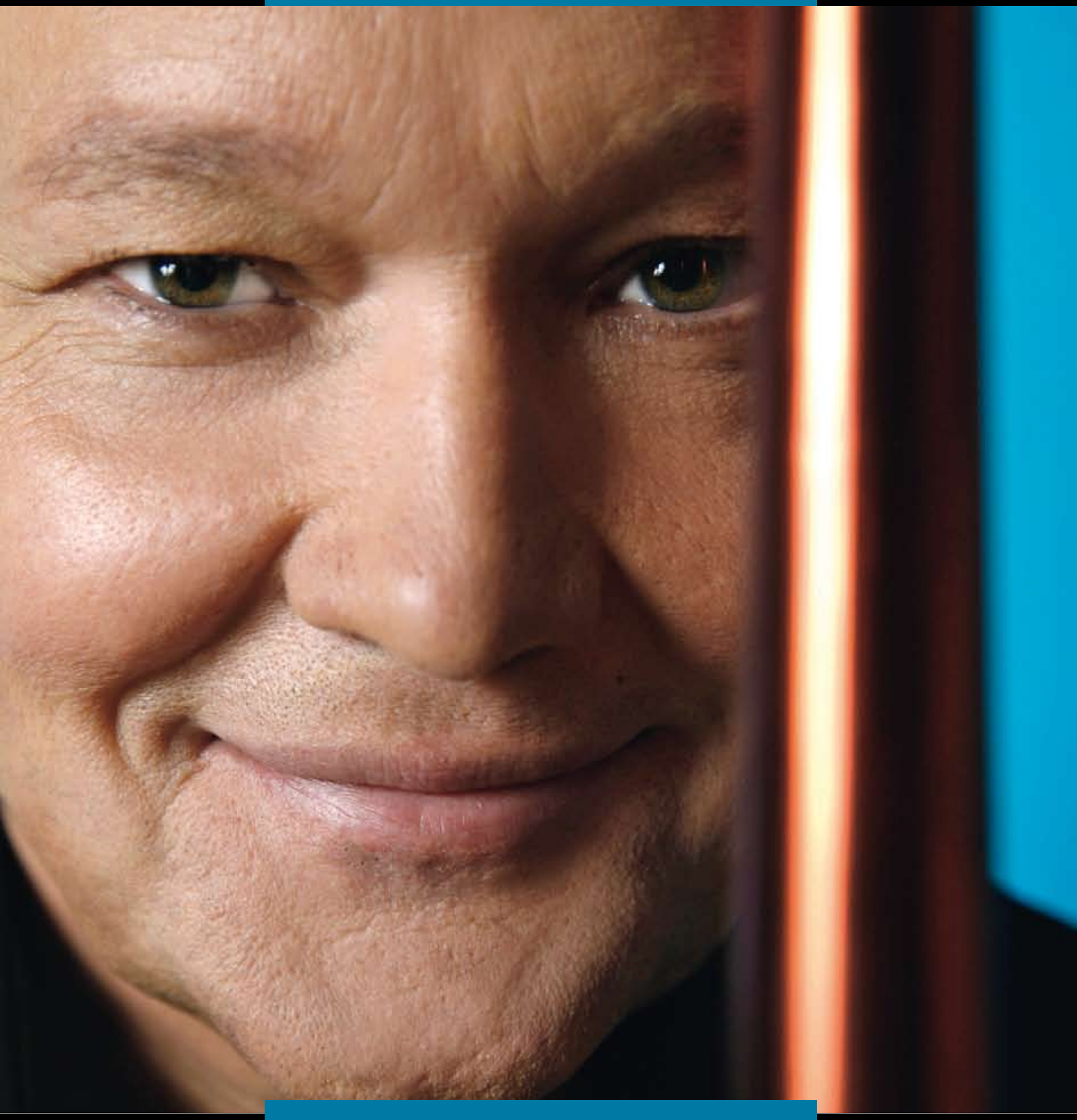
- Ny lärarutbildning
  sid 4
- Krönikör: Stina Oscarsson
  sid 6
- Palatset
  sid 7

Nr 3 Maj 2010

Kultur SMoCKAN

Utgiven av Sveriges Musik- & Kulturskoleråd – SMoK

- Rikskonferensen
  sid 10
- Ambassadör: Nisse Landgren
  sid 12-13
- Kalix och Kampala
  sid 27-28

Ledaren

”On-värdet” måste vara högt!

För någon vecka sedan besökte jag en konsert där dirigenten skulle presentera det första inslaget på konserten. Hon började prata men ingen hörde något därför att mikrofonen inte var påslagen. Hennes omedelbara kommentar när micken så småningom blev påslagen var – man måste vara ”on” för att höras!

Så sant som det är sagt – man måste vara ”on” för att höras. Är man inte påslagen, aktiv och tydlig så finns man inte. En sanning som gäller på konsertscenen likväl som utanför densamma!

Musik- och kulturskolornas utmaningar för att vara ”on” är flera för den närmsta framtiden.

Den första och största är musik- och kulturskolornas framtida möjlighet eller omöjlighet att få tillgång till välutbildade lärare. I propositionen om kommande lärarutbildning som snart läggs på riksdagens bord nämns överhuvudtaget inte musik- och kulturskolan och det behov som finns av välutbildad lärarpersonal. Lärarutbildarna får därmed inte ett formellt uppdrag att utbilda och utexaminera lärare med kompetens som motsvarar musik- och kulturskolornas behov. ”On-värdet” är därmed extremt lågt. Hörs eller syns vi inte så finns vi inte.

Att det läge som nu uppkommit kring musik- och kulturskolorna och framtida lärarutbildningen överhuvudtaget kan uppstå har naturligtvis sin förklaring i den uppenbara brist som finns i Sverige när det gäller relationen musik- och kulturskola och staten. Statens engagemang är i formell mening helt ”off”. Ett unikum sett ur ett europeiskt perspektiv. SMoK har många gånger påtalat denna brist. Ett stödjande och utvecklingsinriktat engagemang i musik- och kulturskolan borde vara en självklarhet. Om nu inte ens staten ger lärarutbildarna i uppdrag att tillgodose musik- och kulturskolans behov av lärare, då försvinner till och med den enda länk som fanns till musik- och kulturskolan.

Ett av de nya och enligt min uppfattning alldeles förträffliga kulturpolitiska målet är ”Barns och ungas rätt till kultur”. Beslutat av riksdagen december 2009. Med ett sådant mål följer ett ansvar. Ett ansvar att också i praktisk handling verka för att barn och unga skall få inte bara tillgång till kultur utan också få en jämlik tillgång till kultur. Att barn och ungdomar får möta en genomtänkt och väl fungerande kulturverksamhet i skolan, att musik- och kulturskolan har välutbildade lärare likväl som att institutionerna tar barn och unga på allvar i sin verksamhet.

Med den kommande resursfördelningsreformen på kulturområdet då stora delar av de statliga kulturpengarna hanteras på regional nivå finns goda möjligheter att bygga en ny stark kedja. En kedja som kan och bör garantera barn och ungas rätt till kultur. Kommunerna och regionerna får helt nya möjligheter att styra och prioritera hur kulturanslagen skall användas. Kanske är det regionala kulturläger för barn och unga eller regional satsning på dans i skolan som skall prioriteras före något annat? Möjligheterna är stora bara ”on-läget” är högt!

Med kommunerna och regionerna i nära samverkan fattas endast en länk. Den länk som måste till för att bilda en oslagbar kedja för barn och ungas rätt till kultur. Med staten som ny länk med ansvar för utbildning av lärare, finansiär av nationella utvecklingsprojekt, initiativtagare till utvärdering och forskning – då mina vänner är vi ”on” både på och utanför scenen!

Sjung om kulturens lyckliga dagar-låtom oss hoppas!

Tillönskas en skön
vår och sommar!

PER SJÖBERG,
ORDF. SMOK

INNEHÅLL

Ledare 2
Ny lärarutbildning 4
Krönikör: Stina Oscarsson 6
Palatset 7-9
Rikskonferensen 10
Ambassadör: Nisse Landgren .12-13
Nya ansikten i styrelsen 14
Musik och hälsa 15
Magisk berättande 16-17
Dalarnas län 18-21
Man måste våga 22-23
Rädda musikskolan i Älvsbyn ...24-26
Kalix och Kampala 27-28
Saxat 30

SMoCKAN Kultur

KULTURSMOCKAN
Ågrenshuset Produktion
Flygelvägen 3, 893 80 Bjästa
TEL: 0660-29 99 50
FAX: 0660-29 99 79

ANSVARIG UTGIVARE
Per Sjöberg, SMoK

REDAKTÖR
Håkan Sandh,
0708-31 74 98,
hakan.sandh@smok.se

PROJEKTLEDARE/ANNONSER
Jan Dylicki, 0660-29 99 57
jan.dylicki@agrenshuset.se
Annonsprislista kan laddas ned som pdf-fil från hemsidan www.agrenshuset.se

GRAFISK FORMGIVNING
Johnny Altelind, 0660-29 99 66
johnny.altelind@agrenshuset.se

REPRO • PRODUKTION • TRYCK
Ågrenshuset Produktion, Bjästa

MEDVERKANDE I DETTA NUMMER
Ellinor Andersson, Susanne Calogero, Roland Cox, David Lövbom, Stina Oscarsson, Mikael Röhr, Håkan Sandh, Per Sjöberg, Charina Widmark, Sara Wiklund och Nils Ågren

OMSLAGSBILD:
SMoK´s nye ambassadör Nils Landgren.
Foto: Steven Haberland

NÄSTA NUMMER
kommer ut v. 36

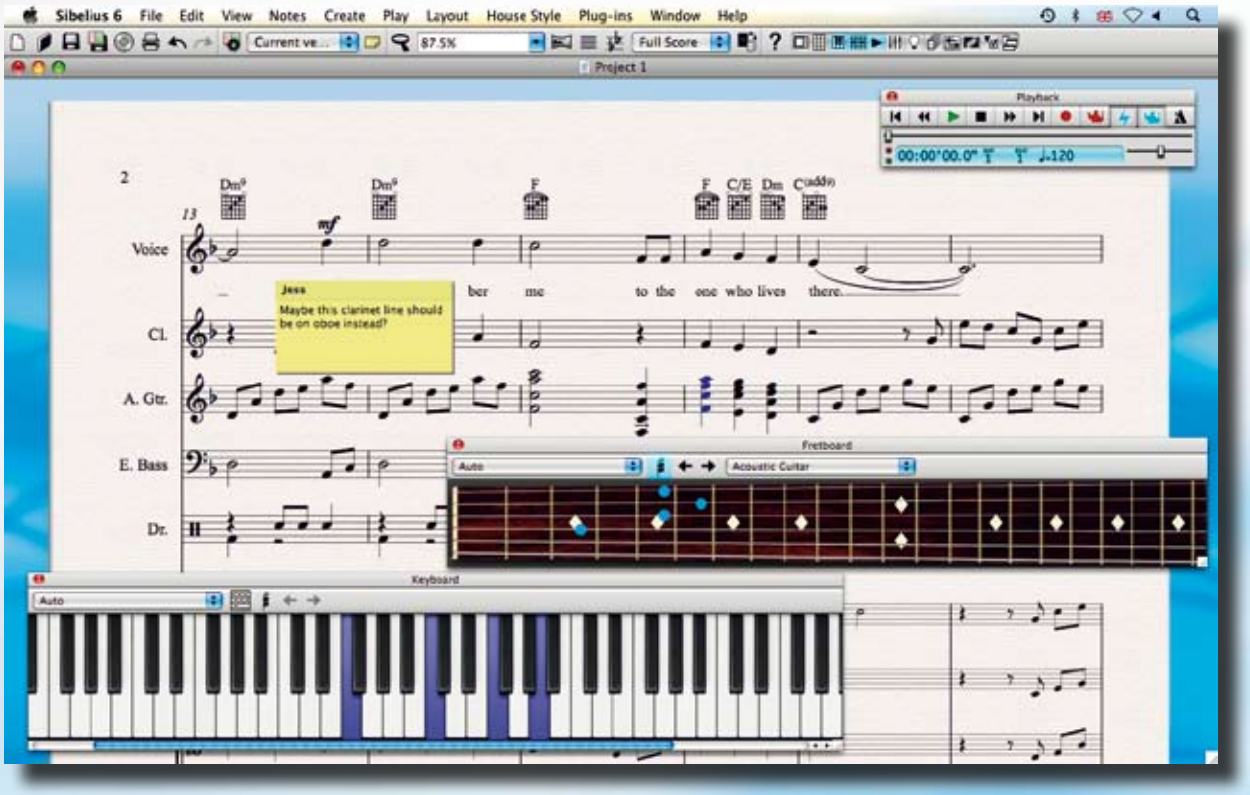
MANUSSTOPP
för annonser: 20 augusti

SMoK Sveriges Musik- och Kulturskoleråd

Kultursmockan utges av SMoK, Sveriges Musik- och Kulturskoleråd

Tipsa Smockan!
Tfn 0708-31 74 98 Håkan Sandh

musikskolan.se

En uppdaterad annons från Musikskolan kommer senare

Si

Världer
Nu änr

Nu är Sibel
noter. Sibelius 6 är lätt att komma igång med för nybörjaren men innehåller ändå alla verktyg som ett proffs behöver

När du köper Sibelius 6 från oss ingår en tryckt svensk handbok och ett års fri svensk support

Vi erbjuder även utbildningar i Sibelius på flera nivåer och anpassat till dina behov. Kontakta oss för mer information eller besök www.sibelius.se

Du som är musiklärare kan publicera dina arrangemang, kompositioner, ljudfiler och videolektioner på musikskolan.se

031-96 32 00
www.sibelius.se
www.musikskolan.se

Ny lärarutbildning – men inte för musik- och kulturskolan

Tyvärr blev riksdagsbeslutet angående ny lärarutbildning det vi befarande. Musik- och kulturskolan nämns inte. Någon lärarutbildning med inriktning på musik- och kulturskolan kommer inte att skapas. Om det innebär att det inte kommer erbjudas någon lämplig lärarutbildning alls för musik- och kulturskolans behov, är det för tidigt att säga. Bara ovissheten om hur utbildningen kommer att se ut känns just nu illa nog.

SMoKs styrelse och tjänstemän har arbetat hårt med att skapa förståelse för musik- och kulturskolans situation och behov av välutbildade lärare. Vi fick stort gehör i lärarutredningen. I regeringens förslag var dock alla de förslag vi glatt oss åt i utredningen borttagna. Förmodligen endast pga av missförstånd, förbiseende och/eller okunskap. Det är svårt att tro att något parti medvetet sätter krokben för musik- och kulturskolan.

Debatten i riksdagen onsdagen den 28 april visade att det tyvärr också finns låsningar i frågan om lärarutbildning för musik- och kulturskolan mellan blocken. Socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet hade skrivit en gemensam motion. Avslutningen av denna lyder:

”Ett annat område där det även i fortsättningen måste vara möjligt att utbilda ämnesspecialister, vilket har bäring på studenters möjlighet till fördjupning och möjliga ämneskombinationer, är lärare vid musik- och kulturskolor. Detta ska tillmätas vikt i bedömningar av ansökningar om examensrätt.”

Riksdagen debatterade propositionen, denna och andra motioner, under 2,5 timmar. Oppositionen yrkade inte avslag på regeringens förslag i sin helhet, önskade bara vissa förbättringar. Det som diskuterades mest var den föreslagna förkortningen av fritidspedagogutbildningen och behovet av att det i skolan borde finnas även ämnesspecialister. Den borgerliga alliansen vill bara ha ”klasslärare”, oppositionen både ”klasslärare” och ämnesspecialister för de yngre barnen. Som exempelvis bildlärare. Just det var det dock ingen som påpekade. Om jag inte missade något så nämndes estetiska ämnen bara en gång. Det var när den borgerliga majoriteten påpekade att fritidspedagogerna nu skall kunna få ett halvårs utbildning i bild eller musik och sedan vara behöriga att undervisa i år 0-3. Det är ett understatement att säga att de estetiska ämnena inte var de viktigaste denna dag.

Argumenten

Det argument som, utanför riksdagsdebatten, är det vanligaste för att förklara varför ingen lärarutbildning skapas för vår verksamhet, är att musik- och kulturskolan inte är någon skolform. Därför behövs ingen lärarutbildning för vår verksamhet. Visst, vi är formellt sett ingen skolform. Frågan är – vad är vi då för verksamhet, och vem tar ansvar för den utbildning som behövs för anställda i vår verksamhet? Staten har väl ändå ansvar för utbildning till denna yrkesgrupp även om de inte är ”lärare”? För musik- och kulturskolan spelar det ju ingen roll om de anställda är behöriga lärare eller ej – bara de är välutbildade för verksamhetens behov. Däremot försvårar ju en sådan uppdelning av lärare och ”pedagoger?” möjligheten att samverka mellan kulturskolan och för-, grund-, och gymnasieskolan.

Innebär detta resonemang att musik- och kulturskolorna borde sträva efter att bli en sk skolform? Många tycker så, men andra tycker att det onödigt och att det också kan vara en fördel att vara en mer obunden kulturverksamhet. I våra grannländer finns flera exempel på att det går att skapa lärarutbildningar till musik- och kulturskolan utan att den är en skolform i formell mening. Den röd-gröna alliansens motion visar att detta synsätt kan få stöd även i den svenska riksdagen.

SMoKs linje hittills har varit att inte driva frågan om skolform. Vi har istället valt att efterfråga ett mer övergripande statligt engagemang och stöd för musik- och kulturskolornas utvecklingsarbete. Kopplat till detta bör naturligtvis en bättre definition av musik- och kulturskolan, och därmed vilken typ av lärarutbildning denna behöver, formuleras. Diskussionen i frågan lär fortsätta inom och utanför SMoK.

Fortsättning följer

Det som nu kommer att hända är att högskolor/universitet kommer att söka sk examensrätter, dvs ansöka om vilka typer av lärarutbildningar de önskar bedriva. Detta sker i höst. I vinter skall de nya kurserna börja marknadsföras. Tiden för planering är minst sagt pressad. Först efter beslut om examensrätter kan vi se exakt vad den nya lärarutbildningen innebär för möjligheten för kulturskolor att kunna rekrytera välutbildade lärare i framtiden.

Självklart kommer vi här i KulturSmockan och på vår hemsida följa vad som händer angående examensrätter och utbildningarna framöver.

Text: Håkan Sandh

Sommarvecka med orkesterspel
10 - 17 juli 2010
Gustav Holst
Planeterna
Rodion Stjedrin/George Bizet
Carmensvit
Samuel Barber
Adagio för stråkar
Ludvig van Beethoven
Oktett för blåsare

Dirigent Leif Karlsson
Årets tonsättare Molly Kien, konsertmästare Eva-Helena Morén, instruktörer på stråk Anders Jakobsson, träblås Geoffrey Cox och brass Claes Strömblad.

Vi bjuder in till vår 32:a Sommarkurs i orkesterspel. Vi spelar i Cassels fantastiska konserthus i Grängesberg. Avgift 3.900 kr inklusive helpension, ungdomar 1.500 kr. Information och anmälningsblankett hittar du på www.kammarsymfoniker.se. Har du frågor kontakta John Björklund på telefon 0702-98 23 18 eller e-posta till bjorklund.john@telia.com.
Du är välkommen med din anmälan!
Bergslagens Kammarsymfoniker
Med stöd av Dalarnas och Örebro läns landsting, Västmanlandsmusiken och Sveriges Orkesterförbund

Men det finns också ljuspunkter!

KulturSmockan har tidigare skrivit om socialdemokraternas förslag om 23 miljoner i utvecklingsmedel för musik- och kulturskolor med medelavgift eller lägre. Vänsterpartiet har nu fört fram ett förslag om kulturlag och i det sammanhanget också en kulturskolelag.
Folkpartiet Liberalerna vill skapa ett nationellt kunskapscentrum för musik- och kulturskolan.

Talesman för vänsterpartiet i kulturfrågor är Siv Holma, tillika ordförande i kulturutskottet. KulturSmockan når henne i riksdagshuset.

Ni föreslår en ny lagstiftning för kulturskolorna. Hur har ni resonerat kring lagens utformning?
– Det finns inget färdigt förslag, men vi har resonerat ungefär som vi gjorde med bibliotekslagen. Den kan tyckas tandlös men det finns ändå ett bibliotek med gratis utlåning i varje kommun. Vi tror att en lag för kulturskolorna skulle stärka kulturskolornas ställning. Nu är kulturskolorna det första man sparar på i kristid med hänvisning till att det inte är en lagstadgad verksamhet. Det skulle en lag ändra på. Vi önskar slå fast att alla kommuner skall ha en kulturskola, och målet är att alla barn skall ha möjlighet att delta.

Hur resonerar ni om det?
Skall det vara kostnadsfritt?
– Vi har inte sagt vad som gäller där. Det finns väl olika synsätt, men skall alla ha möjlighet att delta skall det ju vara låga avgifter. Vi har diskuterat en maxtaxa. Kanske kan avgifterna sänkas i etapper så att det långsiktiga målet är att det är kostnadsfritt. Går staten in med lagstiftningen måste ju också staten vara beredd att skjuta till medel.

Diskuterar ni kulturskolan inom den kulturarbetsgrupp som finns inom den röd-gröna alliansen?
– Ja, det gör vi. Mitt intryck är att vi alla tre partierna vill värna kulturskolan. Vi har kvar att komma fram till på vilket sätt. På den presskonferens vi hade 7 april så tog vi i alla fall fram musik- och kulturskolan som en viktig verksamhet att satsa på.

Folkpartiet liberalernas kulturpolitiska arbetsgrupp har haft i uppdrag att ta fram ett nytt program för kulturområdet. Ledamöter i arbetsgruppen är Christer Nylander, vice ordförande riksdagens kulturutskott, Madeleine Sjöstedt, kulturborgarråd i Stockholm och Jasenko Selimovic, riksdagskandidat och tidigare chef för radioteatern.

Så här skriver de om musik- och kulturskolan:

”Inför nationellt kunskapcentrum för musik- och kulturskolan
Musik- och kulturskolan är en viktig verksamhet för att ge barn och unga möjlighet att tillägna sig kulturella färdigheter. Kvaliteten inom Musik- och kulturskolan är mycket skiftande mellan olika kommuner. Undervisningen måste bedrivas med höga konstnärliga ambitioner. Det är viktigt att kulturskolans bidrag går till att barn och ungdomar får utvecklas och ta tillvara på sina konstnärliga talanger. De skattemedel som investeras i verksamheten ska komma många barn och ungdomar till godo och man bör arbeta för att nå flera elever utan att ge avkall på kvalitetskraven i undervisningen.

För att kunna genomföra detta över hela landet vill vi införa ett nationellt kunskapscentrum för musik- och kulturskolan.”

(Hela rapporten finns för nedladdning på SMoKs hemsida)

Christer Nylander uppger till KulturSmockan att det ännu är för tidigt att mer precisera hur ett nationellt kunskapscentrum skulle arbeta. Vi hoppas kunna återkomma om detta i kommande nummer.

Minst tre politiska partier kommer alltså nu med offensiva förslag för att utveckla musik- och kulturskolan. Det är naturligtvis oerhört positivt och hoppfullt inför framtiden. Att detta görs parallellt med att hela lärarutbildningen till musik- och kulturskolan ifrågasätts och riskerar att falla sönder, känns minst sagt motsägelsefullt. Musik - och kulturskolorna är en viktig kulturverksamhet för hela landet. Många inser det. Nu måste vi också få rätt form av stöd för att kunna göra ett bra jobb. En bra lärarutbildning, en lag och ett nationellt kunskapscentrum med utvecklingsmedel är kanske precis vad som behövs?

Text: Håkan Sandh

Siv Holma, ordförande i kulturutskottet

Christer Nylander, vice ordförande riksdagens kulturutskott

Stina Oscarson, KulturSmockans första krönikör!

Det är lätt att bli hemmablind. Det är lätt att tro att alla vet vad en musik- eller kulturskola är. Det är väl självklart! Men är det så självklart? Och är din och min bild av en kulturskola densamma? Eller går vi t.o.m. omkring och inbillar oss att vi pratar om samma sak men menar helt olika saker? Har vi som jobbar med verksamheten en bild och många utanför en helt annan?
Vilka bilder finns utanför musik- och kulturskolan av begreppet kulturskola? Man brukar prata om hur "varumärket kulturskola" ser ut. Vilka associationer får man av begreppet? Positiva? Negativa?
För att föra dessa tankar vidare kontaktade KulturSmockan sex etablerade personer inom kulturområdet i vid mening. Lite slumpmässigt men i varje fall tre män och tre kvinnor. Alla sex med stor klokskap - men hur ser de på vår verksamhet och vårt "varumärke".
De fick fria händer att tycka om vår verksamhet. Vad står den för idag? Eller vad borde den stå för?
Först ut i serien är Stina Oscarsson, konstnärlig ledare för Orionteatern i Stockholm, men av många kanske mest känd som en av de drivande bakom Skuggutredningen - den alternativa kulturutredningen.

/Red.

Wikipedia: Krönikor är alltjämt en levande genre, främst inom journalistiken, där ordet dock vanligen avser en löst sammanhållen serie tidskommenterande artiklar av en kolumnist eller gästkrönikör.

JAG ELLER VI?

Jag fick häromdagen en oväntad fråga av en ung kille. Han sa; "Jag är född i mitten på 80-talet och jag har aldrig fått lära mig vad ett vi är. Jag känner ett oerhört motstånd mot att lägga energi på nåt som inte gynnar mig själv. För det är det enda jag lärt mig. Och jag har ändå gått 20 år i skolan. Är inte det ett fatalt misstag?"

Jo. Jag tror det. Jag är rädd att individualiseringen och den felaktiga användningen av ordet frihet - som idag snarare definieras som valfrihet - kan få stora konsekvenser. Det är redan kännbart på många plan.

På det individuella planet skapar valfriheten en stark stress att man måste välja rätt för att lyckas och många människor mår dåligt. I ett större samhälleligt perspektiv leder individualiseringen till att vi får allt svårare att motivera satsningar på offentlig verksamhet. Ingen, ens från vänster kan längre förklara varför vi egentligen betalar skatt. Och vi går mot en utveckling där varje del i samhället i allt högre grad ska bära sina egna kostnader.

På ledarplats i SvD kunde man under hösten läsa att det sista hoppet försvunnit på Island när nu McDonalds tvingats lägga ner. Man skriver att etableringen av kända varumärkeskedjor i ett land eller på en ort är det som ger invånarna framtidtro. Vår enda gemensamma berättelse och vägledning idag har alltså blivit marknadens frihet som blivit lika med individens frihet som blivit lika med konsumtion. Detta synsätt är att helt rationalisera bort storheten i att vara människa och jag är rädd att vi kommer att få betala dyrt. Jag är övertygad att vi behöver andra berättelser och anser att vi är skyldiga att ge barnen det.

Idag har i stort sett alla verksamheter som bygger på icke mätbara värden ekonomiska problem och i sådana lägen är det lätt att göra fel val. En väg är att låta kvantitet får ersätta kvalitet och då hamnar man i situationer liknande den där ett av våra största stadsbibliotek på allvar funderar på att bygga en klättervägg för att locka besökare. Eller där en kommun anordnar sommarkurser för tonårstjejer där de kan lära sig shoppa och dricka kaffe latte. Och när man sedan kallar detta för kultursatsningar är det inte konstigt att det offentliga stödet till konst och kulturliv blir ifrågasatt. En annan väg är att höja avgifterna för kultur och fritidsverksamhet och att dra ner på verksamhet i mindre lönsamma områden. Det fungerar för att rädda en separat verksamhetsbudget men inte om man tror på jämlikhet som mål för samhället eftersom tillgången till konst och kulturliv på detta sätt blir en klassfråga. Och då är det barnen som drabbas först.

Vi står just nu inför stora kulturpolitiska utmaningar och jag är rädd att den väg man slagit in på från alla politiska håll, om än i varierande grad - att förvandla kulturpolitiken till näringslivspolitik, kommer att föra oss vilse.

Det är inte tillgången till konst och kulturupplevelser som är det stora problemet idag. Det är att det i vårt hårt ekonomiserade samhälle blivit svårt att värna kvalitet eftersom den inte låter sig fångas i mätbara parametrar. Och att alltför många av oss som arbetar med konst och kultur givet efter för vår tids riktingslösa frihetssträvan och knappt vågar formulera att någonting skulle kunna vara bättre än något annat. Alla konst- och kulturprojekt är inte bra. Det gynnar inte per automatik ett barns demokratiska värderingar att få vara med och bestämma. Många på papperet fina kulturprojekt riskerar istället att plocka fram barnens allra sämsta sidor om vi som vuxna väljer minsta motståndets lag och följer med i den idolanda som redan präglar alla rum de vistas i.

Vi som arbetar med offentligt finansierad konst och kultur måste utgöra ett alternativ. Det är vårt enda berättigande.

Jag tror att en av våra främsta uppgifter är att hjälpa barnen att komma bort från den "omedelbar tillfredsställelse nu anda" som präglar allting annat runt omkring och att värna den naiva tankefrihet som vi alla en gång fötts med. Vi som arbetar med konst och kultur måste akta oss för att reduceras till ytterligare en aktör som ser kreativitet som något som är nödvändigt för ett samhälles tillväxt och glömmer att fantasi och empati är vårt enda hopp för en fredligare värld.

Norges fd kulturminister var nyligen i Stockholm och berättade då att han att han fått hård kritik för sitt beslut att skapa bibliotek på alla fängelser eftersom man ansåg att det skulle innebära en alltför stor kostnad. Men han svarade att om en enda av de intagna tack vare detta beslut skulle komma tillbaka till arbetslivet så skulle hela reformen vara bekostnad. Och jag tror det är så vi måste tänka när vi ser på samhället. Vi måste återerövra begreppet vi.

Att ta del av en konstnärlig upplevelse eller få möjlighet att spela i en orkester, sjunga i kör eller spela teater kan på ett oslagbart sätt också hjälpa till att skapa denna vi-känsla och ett erkännande att vi faktiskt är beroende av varandra. Och det kan fungera som motkraft till alla röster som försöker påstå något annat.

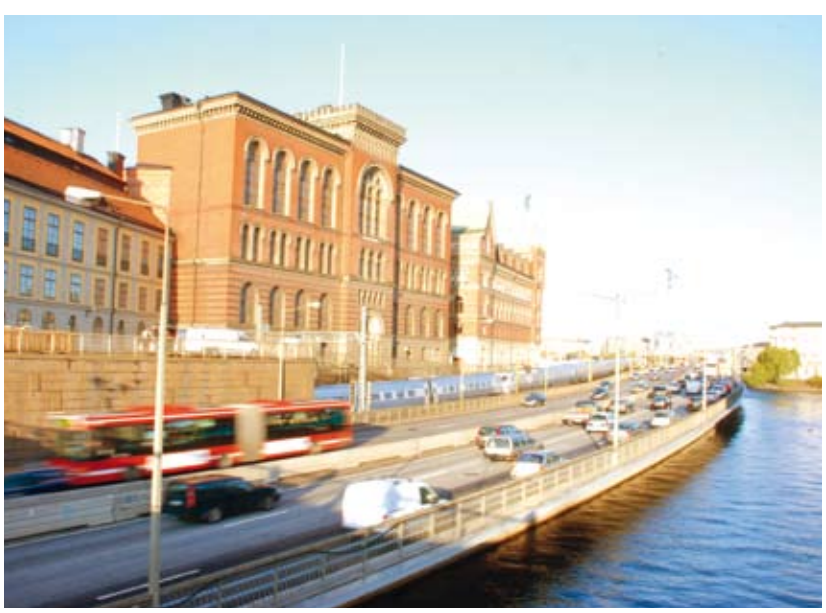
Det borde vara kulturskolans varumärke.

Stina Oscarson
konstnärlig ledare Orionteatern

Palatset

Palatset är namnet på nästa stora barn- och ungdomskultursatsning i Stockholm och - om det går som Palatset vill - i hela landet. Fysiskt består Palatset av ett stort hus på Riddarholmen. Mitt i Stockholm men på en ö som få besöker idag. Huset var tidigare hemvist för Riksarkivet men har nu i många år stått tomt. Det vackra huset är kulturminnesmärkt och det har varit svårt att hitta en lämplig ny verksamhet utan att bygga om det totalt. Tills idén om Palatset kom upp. Lotta Nilsson, en av initiativtagarna, berättar att de från början var på jakt efter en lokal där de kunde visa bra barn- och ungdomsfilm. Plötsligt stod de i Riksarkivets tomma lokaler och projektet växte och blev närmast gigantiskt. 5000 m² barnkultur! Ibland är saker motsägelsefulla - när de nu började prata om detta jätteprojekt i stället för en biograf var det plötsligt lättare att få stöd till projektet. Kanske är det så att vi som sysslar med barnkultur är lite för försiktiga och då blir våra projekt inte så utmanande och därmed inte så spännande, funderar Lotta. Och Palatset är utmanande! Nu byggs hela Riksarkivet om av Statens fastighetsverk - skräddarsytt för barn- och ungdomskultur. När gjordes något liknande tidigare?

Grundidén är att huset skall fyllas med barn- och ungdomskultur på både dagtid och kvällstid. Inga permanenta kurser som på en kulturskola utan mer tematiskt inriktad verksamhet med både föreställningar, fik, bokrum och workshops som man kan köpa klippkort till. Lotta exemplifierar med att om vi på från kulturskolorna har någon ny spännande verksamhet som vi vill testa kan det bli en workshop under ett par månader. När den läggs ner skall också Palatset ha information hur man kan fortsätta med samma verksamhet inom exempelvis en kulturskola. En annan idé vi diskuterat är att en grupp från en kulturskola någonstans i landet kommer till Palatset, deltar i olika workshops, ser föreställningar och spelar själva upp något. Sedan bor de över på Palatset och gör Stockholm innan de åker hem igen. Paketerat och klart.

Palatset tar gärna emot förslag på verksamhet som passar i huset. Alla musik- och kulturskolor är välkomna att bidra!

Det enda som saknas i Palatset tycker jag är en lite större scen. Det finns lokaler som kanske kan ta 100 personer i pu-

Palatset

I VIPP-soffan
Ebba, Vidar och Joy.

blik på gradäng, men någon större scen med teknik kan inte byggas pga av kulturminnesmärkningen. Lite synd tycker jag, men Palatset tänker sig istället att de kan ordna större scener för festivaler för exempelvis kulturskolorna utomhus på Riddarholmen som är en perfekt plats för det.

När jag besöker Palatsets VIPP klubb - Very Important Palatset People, dvs barnen - planeras en musikfestival som skall äga rum den 2-3 oktober i höst. Södra Teatern i Stockholm är bokat, och det är bestämt att det skall vara en del kända band som skall spela. Men hur skall biljetterna se ut, hur länge skall konserten pågå, vilken mat skall serveras, skall maten ingå i entréavgiften eller kosta extra, skall man få ta matsäck med sig, vilka workshops skall erbjudas, vilka instrument skall i så fall vara med, skall idolerna i banden visa hur man kan skriva en låt, skall man kunna spela Guitar Hero?

En av Palatsets sympatiska idéer är att involvera barn och ungdomar från början i utformningen av verksamheten. Alla dessa frågor och mer därtill diskuterades denna dag. På frågan om vilka instrument man kunde ha workshop kring, tyckte Vidar att triangel borde vara med! Jo, på allvar- det är ett häftigt instrument, påpekade han.

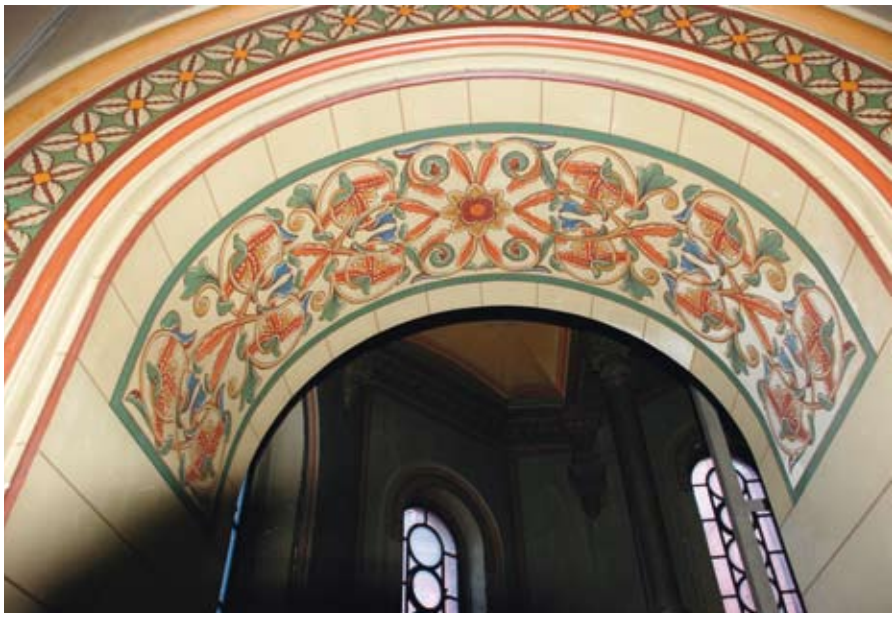
VIPP gruppen som planerar festivalen träffas var tredje vecka. Inget tvång att delta, ingen anmälan. Olika personer kommer olika gånger. Det här är en av många VIPP-aktiviteter. En annan nu under byggprocessen är att VIPP-arna deltar i diskussioner med arkitekter kring utformning av lokalerna. När jag besökte Palatset var det utformningen av toaletter som stod på dagordningen. Ansvarig arkitekt fick ut betydligt mer av mötet än vad han hade tänkt!

Palatset är formellt en stiftelse, ett AB och en förening. Huset kommer att drivas med stöd från Kulturrådet, Stockholms stad och även privata medel. Arvsfonden har också bidraget i utvecklingsarbetet. Läs mer på www.palatset.se

KulturSmockan får säkert anledning att återkomma till Palatset.

Text och foto: Håkan Sandh

Bagatell 5

Akustikskärmar
Skydda elevernas hörsel i tid! Möblera om på några sekunder med vårt flexibla plexiglas-system.
- Akustikskärm för orkester, slagverk, brass, etc. 2595 kr (exkl. moms)
- Paketpris: 3 set för 6900 kr (exkl. moms)
- Akustikskärm på notställsfot 1080 kr (exkl. moms)

www.bagatell.se - 013-527 50

www.noter.eu

Årsmötet leddes av Stefan Tempelman, ordförande (i mitten) och Maria Tiger, sekreteare. SMoKs ordf bisitter.

SMoK rikskonferens i Malmö 17-19 mars 2010

Årets rikskonferens var den mest besökta någonsin. Farhågorna att kommunernas besparingar skulle göra att få kunde komma kom på skam. Stämningen var som vanligt god - det märks att denna typ av möten är efterlängtade för många.
En av dom som besökte konferensen för första gången var David Lövbom. Han är son till Monica Karsbrink Lövbom som suttit i styrelsen i många år. David fick därför chansen att följa med som SMoK-styrelsens diversearbetare. En del av detta arbete bestod i att han skulle ge sin bild av riksonferensen. Han gav den titeln titeln En ynglings bestraktelse.

En ynglings betraktelse

Vad kan man göra i ett vintrigt Luleå i mars? Arbetslös efter examen från estetiska programmet och en längtan efter att vidga vyerna. Var finns musiken och människorna? Jo, på SMoKs Rikskonferens i Malmö.

Så jag anmälde mig som allt-i-allo för att få följa med.

Höjdskräck i Hotell Hiltons hiss var min första upplevelse men utsikten var trots allt fascinerande, Turning Torso och Danmark i fjärran. Världen väntar men först av allt stod styrelsemöte på dagordningen. Ett ålderstiget och trevligt gäng den där styrelsen. Mycket trevligt bemötande och direkt blev jag tilldelad en uppgift. Nu skulle drygt 200 namnlappar inplastas tillsammans med mentometerknapparna. Det var bara att sätta igång. Min reflektion under det monotona men trivsamma jobbet var: Det här var en styrelse i tiden, som inte tvekar inför förnyelse.

Min tanke vid läggdags var: Nu gäller det att vara på tårna. Hänga fram SMoK skjortan, ställa tidig väckning för att hinna njuta av en magnifik och omtalad ”Hiltonfrukost” innan alla deltagare skulle välla in. Och så kom alla dessa människor och redan nu fick jag en försmak av en atmosfär fylld av glädje. Det visade sig kännetecknа hela konferensen! Alla bidrog till gemenskapen. Jag tror det beror på att alla arbetar mot samma mål och man har ett intresse som förenar. De är kreativa och konstnärliga människor som vet att man inte får roligare än vad man gör sig. Och roligt var det! De här människorna gav uttryck för det som verkligen är ”The Wow Factor”.

När Anne Bamford intog scenen och pratade om The Wow Factor, effekten av konsten i skolan, då spetsade jag öronen. Den effekten har jag själv erfarit. Från min tid på estetiska programmet kan jag ge många exempel på hur musikutövande har en positiv och frigörande effekt på inlärning även av andra ämnen.

En annan stjärna på scenen var Bo Dahlbom vars ämne var ”När skolan inte längre är en byggnad”. Han imponerade på mig först och främst med sin retorik och sin personliga utstrålning. Bo var mycket duktig och väckte tankar om framtidens skola. Han kryddade sin föreläsning med standup inslag och han fick oss att skratta och tänka i en smart kombination.

Men nu måste jag säga något om maten, miljöerna och människorna!

Som den livsnjutare jag är har jag många minnen kopplat till alla dessa middagar i alla fina hus med alla goda middagssamtal. Ingen nämnd och ingen glömd men Violettas historier, värme och livsfilosofi bär jag med mig.

Min längtan bort från snöiga Luleå blev plötsligt en längtan hem igen, då jag satt i salongen på Palladium och fick njuta av ”Luleå on Stage”.

David Lövbom, 19 år,
arbetslös estet och livsnjutare

Foto: Håkan Sandh

Somliga trivdes bäst i baren.

Susanne Pettersson var en mycket uppskattad föreläsare

Peter Ström, Falköping och Pierre Fahlström Skara, ser ut att trivas på konferensen.

Kommunalrådet Carina Nilsson hälsar alla SMoKare välkomna till kommunens middag i rådhuset

Medverkande från Malmö kulturskolas invigningsprogram.

ditt arbetsliv Lidingö

På Lidingö hör arbete samman med hälsa. För våra 2 400 anställda är friskvård och utveckling i arbetet centrala inslag. När du mår bra gör du också ett bra jobb och kan ge 43 000 Lidingöbor den bästa servicen. 15 minuter från Stockholms central, mitt i naturen.

Zara, medarbetare i Lidingö stad.

Vad är viktigt för dig som **intendent** eller **pedagog?**

Som medarbetare i Lidingö musikskola blir du en del av en kreativ och spännande verksamhet i ständig utveckling. Musikskolan når cirka 2 000 barn och ungdomar och fungerar sedan många år som navet i Lidingös musikliv.

Intendent

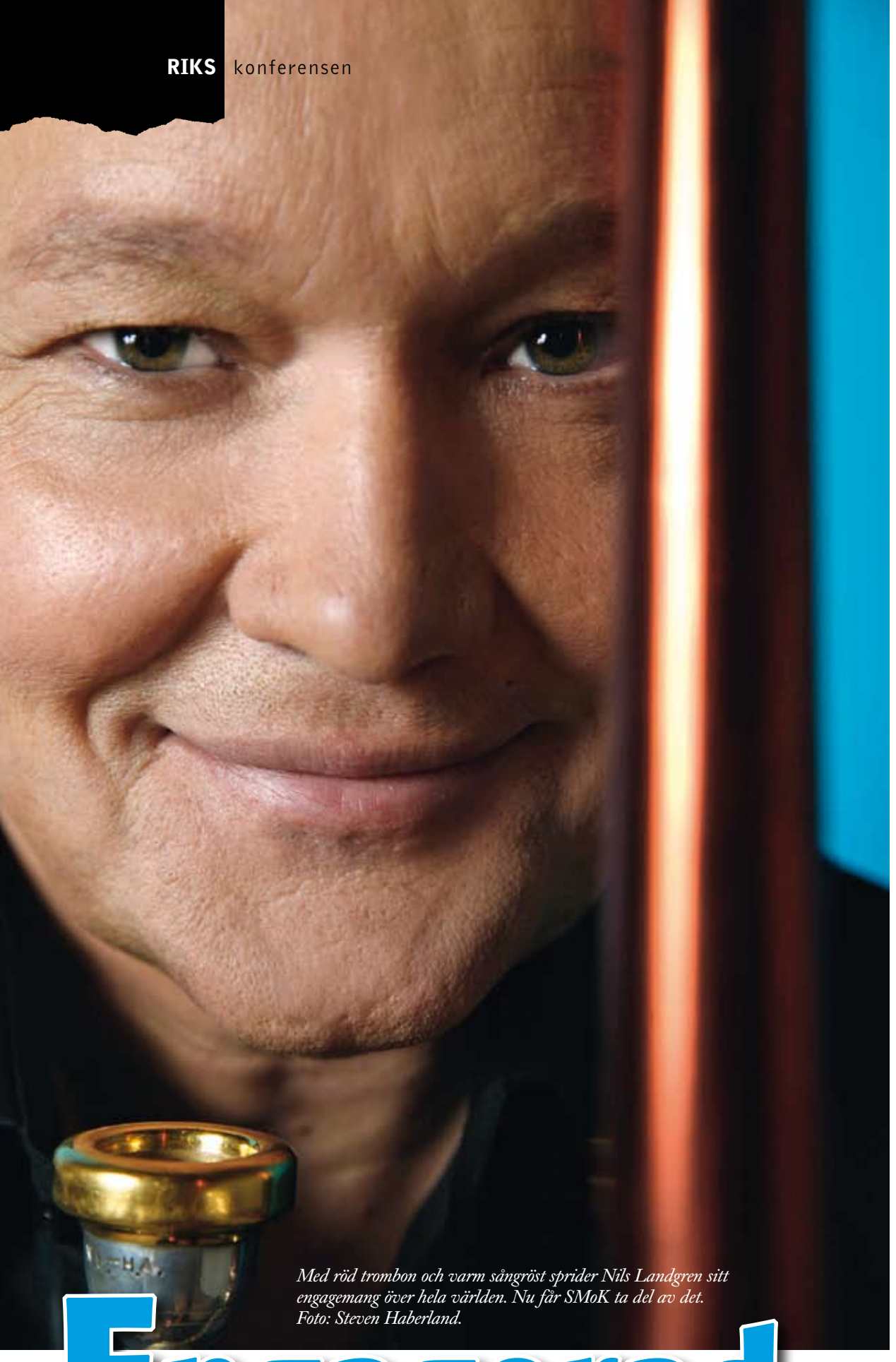
Är du en driven och strukturerad administratör? Trivs du med att arbeta självständigt? Då kan du vara vår nya ”spindel i nätet”, som även kommer att ha en viktig roll som informatör.

En pianopedagog, 50 procent och en baspedagog, 15 procent

Brinner du för att undervisa och hjälpa andra att utvecklas? Vi söker dig som med engagemang och glädje vill ta dig an våra elever för att få dem att växa musikaliskt.

Läs mer och sök jobben på www.lidingo.se/ledigajobb

LIDINGÖ STAD

Med röd trombon och varm sångröst sprider Nils Landgren sitt engagemang över hela världen. Nu får SMoK ta del av det. Foto: Steven Haberland.

Engagerad ambassadör

Han har spelat med Björn Skifs, Abba, Herbie Hancock och Wyclef Jean och har en rad egna album på meritlistan, denne internationellt välkände musiker och sångare. Men värmlänning som han är, valde han att spela ”Värmlandsvisan” under galamiddagen på Operan i Malmö, efter att han utsetts till ambassadör för SMoK.

- Det var en oerhört positiv upplevelse. Jag fick ett fantastiskt mottagande, det kändes roligt, varmt och positivt!, berättar Nils Landgren om kvällen i mitten på mars.

Ambassadörsuppdraget tackade han ja till direkt när han fick frågan.

- Det verkade kul och tror SMoK att jag kan göra någonting för dem, så kan jag troligtvis det. Det var Michael Brolund, styrelseledamot i SMoK, som ringde och frågade mig, vi känner varandra sedan tiden på Musikhögskolan i Arvika, jag delade lägenhet med hans bror Walter.

Har du gått på musikskola?

- Degerfors, där jag är född och uppväxt, hade ingen musikskola då- men det hade Karlskoga som ligger en mil bort. Den musikskolan har en väldigt stark blåsmusiktradition. Där spelade jag i ungdomsorkestern, bland annat tillsammans med Per Sjöberg, som nu är ordförande i SMoK:s styrelse.

Vad betydde musikskolan för dig?

- Jag hade väldigt roligt tillsammans med andra, jag lärde mig att ta ansvar för mig själv och för resten av gruppen och att samarbeta.

Vad vill du föra fram vad gäller musik- och kulturskolornas arbete som ambassadör för SMoK?

– Jag vill förmedla att musik inte bara är viktigt, det är kul också.

Hur ska du föra fram det?

- Jag arbetar själv som pedagog. Jag vill gärna, när jag kan, entusiasmera barn och unga som spelar blåsinstrument, eller instrument överhuvudtaget. Jag vill främja lusten och berätta och visa att musik kan leda till så mycket: en karriär - som i mitt fall, en hobby vid sidan av eller helt enkelt ett rikt liv!

Du har ett valspråk som ambassadör för SMoK.

- I dessa valtider är det ju populärt bland politiker att nämna de tre hörnstenarna som är viktiga: skola, vård och omsorg. För mig är kultur allt det. Mitt valspråk som ambassadör är: Musik är kultur. Kultur är skola, vård och omsorg.

Tidigare ambassadörer för SMoK:

Anna Vnuk, 2009
Helen Sjöholm, 2008
Magnus Rosén, 2007
Maria Stellas, 2006
Lasse Kronér, 2002
Robert Wells, 2001
Lasse Berghagen, 2000
Svante Thuresson
Harald Treutiger

- Jag ska försöka göra musik- och kulturskolorna mer synliga, prata för varan i olika sammanhang, och belysa de problem som finns, med nedskärningar och svårigheterna att rekrytera nya intresserade barn och ungdomar bland annat.

Vad innebär resten av året 2010 för dig, förutom att du är SMoK:s ambassadör?
- Jag åker ut på en turné imorgon (7 april) som varar till dagen före julafton, med några korta pauser här och där. Jag ska besöka Tyskland, Österrike, Schweiz, Sverige, Norge, Danmark, Italien, USA, Kanada, Korea, Kina och Japan.

Oj.
- Det blev lite extra turnerande i år. Men musik är väldigt terapeutiskt, man mår väldigt bra, oavsett vilken nivå man är på. Därför är det okej med en så lång turné. Jag bestämde mig för att synliggöra min senaste platta med mitt band Funk Unit så mycket som det går.

Varför det?
- Vi arbetar med barn och unga i slumområdet Kibera i Nairobi, Kenya i ett samarbetsprojekt som heter Funk for life med fotografen och filmaren Mattias Klum och Läkare utan gränser. För varje såld skiva och konsertbiljett går tio kronor till Läkare utan gränsers arbete där.

Varför engagerar du dig i det?
- Det känns viktigt och roligt - om jag kan göra något för att förändra något till det bättre i världen är det bra. Det är det som driver mig, att göra något som kan ge något gott till andra människor.

Uppdraget som SMoK:s ambassadör innebär att:
- Marknadsföra musik- och kulturskolornas verksamhet i medier och andra sammanhang.
- Vidga och stärka SMoK:s kontaktytor.
- Lyfta fram och synliggöra SMoK:s uppdrag.

Text: Susanne Calogero

Ordförande Per Sjöberg lyssnar sedan han överlämnat diplomet med utmärkelsen till Nisse Landgren. Foto Håkan Sandh

Namn: Nils Landgren.
Ålder: 54 år.
Bor: Skillinge på Österlen.
Familj: Gift med Beatrice Järås.
Yrke: Trombonist, sångare, kompositör, arrangör, producent. I Sverige är han konstnärlig ledare för Bohuslän Big Band, förutom sitt eget band, Funk Unit. Han är även konstnärlig ledare för Tysklands största jazzfestival, Jazzfest Berlin, konstnärlig rådgivare för Nordtyska Radions storband i Hamburg och verkar som professor jazztrombone vid Högskolan för musik och teater i Hamburg samt vid Musikkonservatoriet i Shanghai. 2008 blev han filosofie hedersdoktor vid Karlstads universitet.
Bakgrund: Född i Degerfors. Började tidigt spela trummor, men gick i tidiga tonåren över till trombon. Studerade klassisk trombon vid musikgymnasiet i Karlstad och musikhögskolan Ingesund i Arvika. Har spelat med flera stora artister och musiker som Björn Skifs, Abba, Thad Jones, Eddie Harris, Wyclef Jean och Herbie Hancock. Släppte sitt debutalbum Planet Rock 1983. Slog igenom internationellt 1994 på Jazz Baltica festival i Tyskland. Har medverkat på omkring femhundra skivutgivningar.
Senaste utmärkelsen: Hederspris av Sveriges regering i början av året för ”utomordentliga insatser för främjande och spridning av svensk musik i utlandet”, i samband med utdelningen av musikexportpriset för 2009.
Källor: Nils Landgren, Wikipedia, SMoK:s hemsida.

SMoK:s styrelses motivering till att välja Nils Landgren som 2010 års ambassadör:
”Trots alla framgångar, en ödmjuk och lyhörd pöjk från Degerförs som med äkta empati möter den lille nybörjaren på trombon vid en workshop någonstans i Sverige eller nästa dag står på en världscen tillsammans med internationella musiker och får med sin musik publiken att knottra sig. En musikant som på stadiga ben inte glömt sin bakgrund utan tar alla tillfällen i akt att vara en förebild för musik- och kulturskolornas elever. En självklar ambassadör för SMoK!”
Källa: SMoK:s hemsida.

NYA STYRELSEN

Här har hela nya styrelsen samlats. Från vänster Andrine Bendixen Mangs från Mölndal, Lars Johansson från Umeå, Lisbeth Hultberg från Jönköping (vice ordförande), Sylvia Carlsdotter från Simrishamn, Mats Gripenblad från Norrköping, Sune Johansson från Kramfors, Mats Widelund från Västerås, Yvonne Gärd från Sandviken, Michael Brolund från Sigtuna, Per Sjöberg från Karlskoga (ordförande), Lars Härstedt Salmonsson från Hässleholm, Lars Paulsson från Tidaholm och Carina Hauge Rouass från Sundsvall.

Vid årsmötet i Malmö valdes en ny styrelse. Tre gamla ledamöter steg av.

Först och främst Winni Sandström som i höstas råkade ut för en trafikolycka och blev allvarligt skadad. Så allvarligt att hon avled strax efter årsmötet. Hon lämnar ett stort tomrum efter sig och under konferensdagarna skrev många på ett stort vykort som vi sände till henne. Hennes möjligheter att uppfatta de tankar och den värme som sändes till henne vet vi inget om.

De två övriga som lämnade styrelsen och avtackades efter många års arbete var Monica Karsbrink Lövbom från Luleå och Bo Lennart Johannesson från Ludvika Smedjebacken.

Bagatell 6

2 000:-
(exkl moms)

PIANO-GASPALLEN standard
Sluta skruva!
Pianopall med dubbla gasfjädrar höjer och sänker stolen som vilken kontorsstol som helst. Stabil stryktålig stålkonstruktion med stoppad sits.
Nyhet: GASPALLEN ERGO 2500:- (exkl moms)

Bagatell *musikprodukter*
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, - **fax:** 013-527 52

De tre nya ...

Carina Hauge Rouass, Sundsvall

Vad har du för förväntningar på arbetat i styrelsen?
- Mina förväntningar på mig själv och de övriga representanterna i styrelsen är att vi energiskt, tydligt, under demokratiska former driver frågor som är av stort värde för utvecklingen av musik/kulturskolorna.

Vad ser du för viktiga områden för SMoK framöver?
- Jag ser en fråga som den absolut viktigaste för musik/kulturskolans framtid, att få ett statligt uppdrag. Där måste vi arbeta målmedvetet för att nå en bra lösning inom en snar framtid...

Mats Widelund, Västerås

- **Vad har du för förväntningar på arbetat i styrelsen?**
Att det ska bli roligt och lärorikt och att jag ska kunna bidra till arbetet med mitt engagemang och min erfarenhet. Att det vi gör kan påverka och göra skillnad för Sveriges musik och kulturskolor

- **Vad ser du för viktiga områden för SMoK framöver?**
Att stärka musik och kulturskolornas roll i Sverige. Att stimulera till samverkan mellan musik och kulturskolor och andra kulturinstitutioner, men även med andra aktörer som vi idag inte ser som naturliga samarbetsparter.

Sylvia Carlsdotter

- **Vad har du för förväntningar på arbetat i styrelsen?**
Genom samarbete ur flera olika perspektiv arbeta tillsammans för att stödja, utveckla och stärka musik- och kulturskolans roll i Sveriges kommuner, lyfta och synliggöra goda exempel och med gemensam kraft i slutänden ge ännu fler barn och unga möjlighet att utvecklas inom kulturområdena!

- **Vad ser du för viktiga områden för SMoK framöver?**
Stärka musik- och kulturskolans roll både lokalt, regionalt och nationellt. Det finns enormt mycket erfarenhet och kompetens inom verksamheterna runt om i Sverige, men tas den till vara fullt ut? Kultur och skola, kvalitetsfrågor och utvecklingsfrågor känns viktiga och spännande. Målet, tycker jag, ska vara att varenda unge som vill uttrycka sig och utvecklas inom sitt skapande ska ha tillgång till en stark Musik- och kulturskola och få möta och bli sedda av dess kreativa fantastiska pedagoger och lärare!

Ingrid Hammarlund, Töres Theorell och Britt Östlund.

Aktuell vårdforskning

Sång med barnbarn bra för hälsan?

Vad händer med en grupp äldre när de får sjunga tillsammans med en barnkör? Och vad händer med barnen?
Det ska ett forskningsprojekt inom vården titta på under våren. Att musik kan höja hälsan klarades ut vid ett seminarium som utgjorde upptakt.

En barnkör ska gästa ett serviceboende vid några tillfällen, tillsammans med sin körledare. Barnen och de äldre ska sjunga tillsammans, allt under forskarnas lupp. Deltagarna intervjuas sedan av forskare från Musikhögskolan i Stockholm.

Det här är en förstudie som drivs av FoU Seniorium som ägnar sig åt praktiknära forskning och utveckling kring vård och omsorg av äldre. Seniorium är ett forskningscenter som finansieras av kommuner i nordöstra Stockholm tillsammans med landstinget.

Pia Klein är projektledare:

- Man vet att musik har betydelse för hälsa och välbefinnande, men hur ska det komma de äldre och även barnen till del?

- Syftet är att ta reda på deltagarnas erfarenhet av att få musicera tillsammans. Jag hoppas att vi kan visa att det är berikande både för de äldre och för barnen.

Detta är en förstudie som kan leda till ett fördjupat projekt. I förlängningen kan satsningen ge argument för att vården bör utveckla strukturer för musikaliska möten mellan äldre och barn, menar Pia Klein.

Barnkör och äldre

Barnen är mellan sju och elva år. De äldre är inte dementa, men i behov av serviceboende. När man är äldre och drabbas av ohälsa så blir man också lätt kulturellt utesluten eftersom det är svårt att ta sig till konsten och musiken, menar projektledaren. Då är det viktigt att kulturen kommer till brukarna.

Tanken med förstudien är att de äldre ska få vara med och önska vad de ska sjunga tillsammans. En kvalificerad gissning är att det kan bli både barnvisor och annan musik. Huvudsaken är att man hittar sådant som man kan sjunga tillsammans.

- Det behöver egentligen inte vara så komplicerat. I det här fallet finns barnkören i samma geografiska område som äldreboendet, så det kan vara morfar eller farmor till några av barnen som de sjunger med, säger Pia Klein.

Musikern som vårdarbetare?

- Ja, vi är ju vana vid att se vårdbiträden och sköterskor där, men kanske skulle man ha musiker också, spekulerar Pia Klein med ett leende.

Hon är i grunden arbetsterapeut och sjuksköterska och skrev sin magisteruppsats om seniorkörsång och dess effekter på hälsan. Och är för övrigt själv körsångare.

Seminarium

Som upptakt för projektet hölls ett seminarium på temat Musik och hälsa i Danderyd i mitten av april. Där gavs en överblick över forskningsläget när det gäller musikens hälsobringande effekter.

Men först ledde musikläraren Lena Sköld från Adolf Fredriks musikklasser deltagarna i lite röstbefrielse och körsång. Hon påpekade att körövningar påverkar oss på tre sätt. Det är nämligen både en fysisk, känslomässig och social aktivitet.

Stressforskaren och tillika körsångaren Töres Theorell har nyligen kommit ut med en personlig och populärvetenskaplig bok, ”Noter om musik och hälsa”. Han berättade om vad man vet och tror om hur vi påverkas av musik.

Han menade att urmänniskorna hade lättare att överleva om de höll ihop, bland annat genom att musicera tillsammans. Sång påverkar biologin, visar flera studier som Theorell beskrev. Det välgörande hormonet oxytocin triggas av sång och lindrar smärta och ångest.

Vidare har man sett att personer med demens samarbetar bättre med sina vårdare om de sjunger deras barnvisor tillsammans. Strokepatienter som får ”rätt” musik tillfrisknar fortare - vilken musik man mår bra av är förstås individuellt. Och vid ett äldreboende i USA konstaterades att de som fick sjunga var friskare än en jämförelsegrupp.

- Det är otroligt svårt att isolera själva musikeffekten, påpekade dock Theorell.

Kultur på recept

Så det finns mycket kvar att beforska. Riksdagspolitikern och fd landstingsrådet Anne Marie Brodén (m) verkade dock övertygad, eftersom hon dragit igång ”Kultur- och hälsagruppen” i riksdagen. Gruppen driver på för mer kultur i vården, och stöder de försök som faktiskt pågår i Umeå och Helsingborg med musik på recept!

Ingrid Hammarlund, prefekt på Musikhögskolan i Stockholm och musikterapeut, är den som ansvarar för utvärderingen av den här sångstudien. Hon talade om goda effekter som hon har sett hos patienter som fått arbeta med musik, och argumenterade för att vården ska använda sig mer av musik.

Precis som piller så kan kultur dock ge bieffekter.

- Man måste vara vaksam. För personer med demenssjukdom kan musik ge så starka upplevelser att det blir alltför oroande, sa hon.

Diskussionen kom också in på skolans roll. Flöjtisten och musikakademiledamoten Gunilla von Bahr ville helt vända på begreppen:

- Skolan ser musiken som något ”extra”. Men de tänker fel. Det är konstnärliga uttryck som bör vara ryggraden! Musiken! Sen kommer matten och svenska och allt det andra av sig självt.

Seminariet besöktes bland annat av anställda inom vården, äldreomsorgen och socialtjänsten, och halvdagen resulterade i att ett nätverk började etableras, för utbyte mellan olika aktörer främst i nordöstra Stockholm.

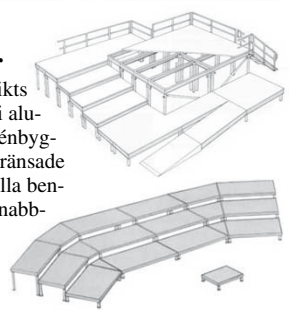
TEXT: ROLAND COX
FOTO: MIKAEL RÖHR

Bagatell 9

”Stage”

Orkester/ körpodier
Flexibelt lättvikts podie-system i aluminium för scénbyggeri med obegränsade möjligheter. Alla benlängder med snabbkoppling.

Bagatell *musikprodukter*
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, - **fax:** 013-527 52

Magiskt berät

- Bakugan!
- Skalmans hiphoptidning!
- Den officiella oseriösa tidningen!
- Seriefanzinet!

Namnförslagen är många från eleverna i fortsättningskursen i serieteckning på Malmö kulturskola. En del levereras under skratt och gniss - ljudnivån är hög, men det är taket också. Bildligt och bokstavligt i det anrika Mazettihuset. De sitter runt ett stort bord och har blyertspennorna i högsta hugg. Kalle Anka och Musse Pigg hänger i snören från lysrörsbelysningen ovanför deras huvuden och på väggarna och de stora fönstren är både kända serier och elevernas verk uppteipade.
Ett ljusbord lyser upp vid ena väggen och vid den motsatta finns fack med papper och ett lågt rött skåp med massor av olika pennor i olika färger ovanpå.

- Okej, nu tar jag fem förslag till, sedan röstar vi, överröstar läraren Mia Widén dem. Hon står vid vita tavlan och antecknar förslagen efter hand.

Flera händer sträcks upp i luften.

Eleverna har fått i uppgift att göra ett seriefanzine, en tidning för dem som gillar serier. Ett led i att utveckla deras berättarteknik.

- Målet är att eleverna ska utvecklas som tecknare och berättare, men också att de ska behålla lusten och förmågan att kommunicera. Jag jobbar mycket med idégenerering, berättandet är viktigare än bilden, säger Mia Widén.

Hon är heltidsanställd på Malmö kulturskola som lärare i serieteckning och formgivare. Men hon är också själv serietecknare sedan många år. Därför vet hon att det finns andra viktiga saker att lära ut också.

- Det är viktigt att göra dem medvetna om möjligheten att kunna använda serier för att påverka. Men också att många faktiskt vill läsa deras serier och ta del av deras tankar. Vi pratar sändare och mottagare, om att mottagarna reagerar på det de läser. Med de äldre pratar jag också upphovsrätt och hur viktigt det är att marknadsföra sig själv - att skapa forum och kontakter för att bli publicerad.

Melker Fält, tio år, har fyllt ett A4-papper med serierutor. Men längre än så har han inte kommit med sitt bidrag till seriefanzinet.

- Det ska vara något magiskt, fast jag vet inte vad än. Kanske ett magiskt krig, som Harry Potter.

Han ritar mycket krig. För mycket, tycker hans mamma, berättar han. Och det trots att Kalle Anka är hans favoritserie. Han går på serieteckningskurs för att han tycker att det är roligt att rita. Hemma har han nyligen även börjat göra animeringar på sin dator.

Nathalie Westlund, tio år, sitter en bit från Melker Fält och suddar frenetiskt. Hon har ritandet i generna, hennes mamma är illustratör och det vill hon också bli. Om hon inte blir mangatecknare, för hon ritar mest manga, säger

Henrik Marmén, rektor för Kulturskolan i Malmö, har ett citat som han tycker är bra att ta till vad gäller Kulturskolans arbete: ”Tradition - det är inte att tillbe askan, det är att hålla lågan brinnande” av Gustav Mahler. ”Det handlar om att hitta nya angreppssätt på gamla ämnen, att utforma undervisningen så att den är attraktiv för så många som möjligt” , säger Henrik Marmén.

Nathalie Westlund och Melker Fält framför väggen med både kända serietecknares och elevers verk i lektionssalen på Kulturskolan i Malmö.

Mia Widén är själv serietecknare sedan cirka tjugo år tillbaka. För henne är en bra serie en serie som ger avtryck, som gör att man reagerar: blir glad eller arg.

Bagatell 4

ORKESTER/ KÖRSTOL
645:-(exkl moms)
Prova Bagatells sittriktiga orkester/körstol ”Sittra” finns med 3 olika fasta lutningar från 645 kr och två varianter med steglös inställning av bak- och framben från 865 kr.
Stapelbar, stoppad och klädd, hårdtestad med toppbetyg.

Bagatell ***musikprodukter***
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, - **fax:** 013-527 52

tande i bilder

Melker Fält och Olaus Munther letar inspiration i en av pärmarna som finns till hands för just det ändamålet.

hon. Favoritserien heter Chibi vampire och favoritanimen Karin.

- Att rita är bäst!, säger hon och börjar skissa på sin serie till seriefanzinet. Hon visste direkt vad hon ville göra: en vampyrserie.

Melker Fält och Nathalie Westlund är två av de cirka 120 serieteckningseleverna på Malmö kulturskola. Sedan serieteckningskurserna startade för cirka tio år sedan, har intresset var jämnt högt och det är kö till dem.

- Serier är överlag mer synliga, och kurserna har fått mycket press, eftersom de inte finns på så många ställen. Dessutom har mangaboomen gjort att många barn läser och tecknar serier, säger Mia Widén.

Trots att serieteckningen är populär är det ändå en liten del av Malmö kulturskolas verksamhet, där cirka 4800 barn deltar varje läsår. Men det förringar inte de så kallade nya ämnenas betydelse.

- Det är viktigt att barn ges möjlighet att utveckla sin konstnärliga talang oavsett hur den ser ut, det ligger i uppdragets natur, säger Henrik Marmén, chef för Malmö kulturskola.

Hur viktigt är det för en musik- eller kulturskola att förnya sig och ha kurser i fler ämnen än bara de traditionella orkesterinstrumenten till exempel?

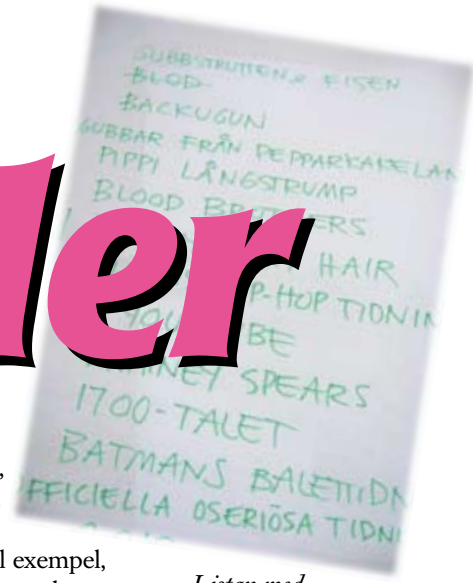
- Det är absolut nödvändigt, tycker jag. Sedan är ju detta kanske inte så revolutionerande - serier och film, till exempel, uppfanns ju inte igår. Men att det uppfattas som nyskapande visar ju hur djupt rotade vi är i gamla traditioner. Vi måste jobba både med bevarande och förnyelse. För att utveckla en gammal konstart och föra in den i framtiden är det viktigt att tänka nytt men också att veta vad det är man bär med sig.

- Vad ligger närmast i framtiden vad gäller förnyelse för Malmö kulturskola?

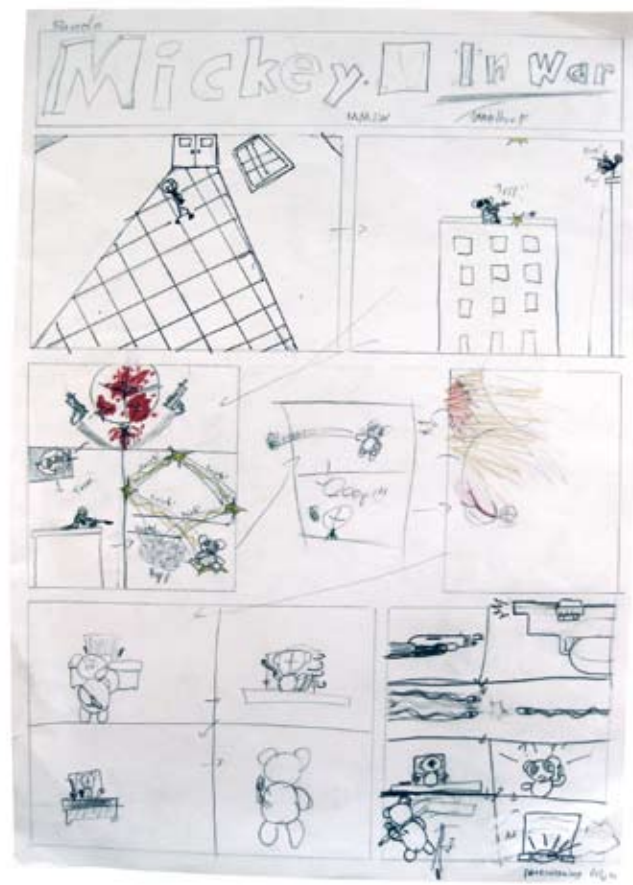
- Det finns flera idéer. En sak som är på gång är en kurs i komposition med en utformning som ska locka fler flickor, den ska ha en utformning som lockar BÅDE pojkar och flickor.

Lektionen är slut. Eleverna packar ihop sina mappar och lägger dem i hyllan på sin plats och sätter tillbaka pennor som de använt. Föräldrar tittar in för att visa att de är här och väntar. Snart är det bara läraren Mia Widén kvar i lokalen. Längst ned på blädderblocket framme vid vita tavlan står det namnsförslag på seriefanzinet som vann omröstningen bland eleverna: ”Magic Magazine”. På nästa sida kan du läsa Melker Fälts bidrag - blev det ett magiskt krig?

Text och foto: Susanne Calogero

Listan med namnförslag som eleverna kom på till sitt seriefanzine.

Melker Fälts serie i Magic Magazine. Visst blev det krig - och magiskt också!

Smockan besöker...
Dalarnas län

Malung-Sälens kommun

Invånarantal: 10 400
Kommunalt anslag 2010: 2819 kkr
Övriga intäkter: 395 kkr
Utbud: Musik, Dans, Drama
Kulturskolechef: Magnus Karlsson
Tel och mailadress: Tel: 0280-18199
Mail: magnus.karlsson@malung-salen.se

Det här har vi gjort bra:
Kulturskolans utbud är musik, dans och sedan en tid tillbaka även drama. Jag har haft en dröm om att kunna föra samman dessa tre konstformer i en gemensam föreställning. Drömmen uppfylldes när vi tillsammans gjorde en presentation av 4 klassiska kompositörer. Musikeleverna spelade, danseleverna dansade och dramaeleverna gestaltade och presenterade fyra av musikhistoriens största kompositörer. Det känns bra när man kan jobba tillsammans i ett gemensamt projekt med ett gott resultat.

Det här är på gång just nu:
Kulturskolans blåslärare jobbar just nu med ett projekt där en kyrkans barnkör och en skolklass ska framföra några vårsånger tillsammans med Malungs blåsorkester. Konserten blir i Malungsfors kapell i mitten av maj. Det är inspirerande att jobba tillsammans med andra - både inom och utom Kulturskolans ram.

Det här vill vi göra i framtiden:
Vår vanligtvis stabila personalsituation är för närvarande i obalans. Men när ordinarie personal åter finns på plats, kommer vi att starta upp nya projekt. En idé är ett förskoleprojekt med dans.

Abba-konsert hösten 2009, Mirandakören och Storbandet. Foto:Tomas Dahlin

Mora

Invånarantal: 20 180
Kommunalt anslag 2010: 5 590 tkr
Övriga intäkter 2010: 745 tkr
Utbud: Dans, Musik, Drama, Bild och Media
Kulturskolechef: Margareta Krantz Sewerin, Mikael Jäderlund, Tord Bengtsson
Tel. och mail: 0250-265 45,
tord.bengtsson@utb.mora.se

Det här har vi gjort bra:
Mirandas Verkstäder: Dans, musik, drama, bild och media till alla elever i Mora oavsett ekonomiska, geografiska och sociala förhållanden. Sedan tolv år ett obligatorium inom Grundskolan F-6.

Klassmusik: Vi administrerar alla musiklärare i grundskolan, som bildar ett eget arbetslag inom Miranda. Ett team som skapar trygghet och delaktighet i arbetet med en framgångsrik och likvärdig skola.

Frivillig musik: Musikdelen är äldst och störst, ca 500 elever möter både bredd och spetskompetens hos pedagogerna, men också stor bredd vad det gäller genre, instrument, pedagogik och ”den nya tekniken”.

Mediaverkstaden: Framgångsrik, med många intressanta filmprojekt både lokalt och i främmande land, men även med en mångårig och etablerad skolbioverksamhet för alla elever från åk 1-9.

Frivillig bild och drama är våra yngsta ämnen och sedan ett par år under uppbyggnad. Efter en tids vila är nu även barndansen tillbaka.

Det här har vi på gång just nu:
Kommunen har i dagarna bytt alla fönster på ”Rosa Huset”, början på en ombyggnad av ett gediget 30-tals skolhus i funkisstil, centralt beläget i Mora, som ska bli vårt Ungkulturhus. Mora blev årets ungdomskommun och ungdomarna ska ha ett reellt inflytande över sina liv. Här ska Moras ungdom via MUR (Moras ungdomsråd) husera och tillsammans med Miranda och andra aktörer förverkliga drömmar om upplevelser, skapande eller att bara ”vara”.

”Den nya musikskolan”, inspirerad av Mats Holmquist teori om ”hur musikskolan bör se ut i framtiden för att överleva”,

har vi provat under två terminer med en grupp två gånger i veckan, utvärdering på gång, mycket intressant.

Michael Jackson - konsert med kör och rockband är på gång, stor satsning med mycket ljud, ljus och kostym. Bilden är från förra årets konsert, men då handlade det om en svensk grupp, kör och storband.

Mediaverkstaden deltar i ett film-/utbytesprojekt mellan en skola i Sydafrika och Morkarlbyhöjdens högstadiestadieskola i Mora.

Mirandas verkstäder utökar sina språk med ”läslust” i samarbete med biblioteket.

Samverkan med våra grannkommuner har det senaste året resulterat i tre gemensamma K-dagar om barn och unga i behov av särskilt stöd.

Windpower, ett blåsorkesterprojekt i samverkan med alla Musik- och Kulturskolor i Dalarna, går av stapeln för andra året i Borlänge, där vi deltar med Mora Blåskår och Nybörjarblås.

Detta vill vi göra i framtiden:
Efter några år av minskade ekonomiska ramar och direkt verksamhetsnedläggning står vi nu inför att ta fram all kreativitet och skaparglädje som vi besitter. Tiden är inne för att vända trenden, bli en positiv kraft i Mora, gärna ett nav för ungkulturen genom att stödja MUR med råd och dåd och genom att fortsätta vara en kulturskola där fokus ligger på våra elever.

Vi vill utveckla samarbetet över kommungränsen och mellan olika förvaltningar. Tillsammans med andra aktörer vill vi förverkliga visioner som: ”Alla barn och ungdomar ska ha tillgång till en meningsfull fritid för upplevelser, uttryck och skapande”.

Falun

Invånarantal: 55 492
Kommunalt anslag 2010: 12 018 tkr
Övriga intäkter 2010: 3 540 tkr
Utbud: musik, dans, musikal, särskola
Musikskolechef: Ingela Härröd, Barksjö
Tel och mailadress: 023-82767,
mailadress. iha01@falun.se

Det här har vi gjort bra!
Förutom alla ”vanliga göromål” som undervisning , föreställningar och konserter för stora och små, så är vårt ”Skapande skola projekt” i årskurs 7-9 (1900 elever) med en 50% anställd danspedagog en fullträff. Projektets syfte är att stimulera elevernas eget skapande samt att bidra till att öka intresset och förståelsen för vikten av att uppleva kultur ”live”.

Det här har vi på gång just nu:
Samarbetsprojekt med 70 stycken av Dalarnas cellister, både pedagoger och elever, som arbetet med tangomusik. Gäster till konserten har vi genom Rikskonserter hjälp. Nämligen tango-cellisten Beata Söderberg och hennes argentinska tangogrupp Justango! Dessutom har vi ett samarbete med Västerås kulturskola som resulterar i en konsert med namnet ”Musik från världens hörn.” Det är skolornas symfoniorkestrar, WORK och Gränslöst som spelar tillsammans i Västerås och sedan i Falun.

Det här vill vi göra i framtiden:
Fortsätta med Skapande skola årskurs 4-6, öka samarbetet med grundskolan, samt kunna repetera i en och samma lokal med våra ensembler och orkestrar!!

Älvdalen

Kommun: Älvdalens Kommun
Invånare: 7288
Kommunalt anslag 2010: 1 834 000 kr
Intäkter 2010: 130 000 kr
Utbud: Musik
Verksamhetsledare: Melker Brodin
Tel: 0251- 80 266, 80 130
Mail: musikskolan@edu.alvdalen.se

Det här har vi gjort bra:
I oktober 2008 hade vi en Stor Jubileumskonsert med hemvändare i Älvdalens Sporthall. 300 personer i publiken och nästan 100 medverkande elever och före detta elever. Något vi minns med glädje!

Under läsåret 2009/10 har vi haft ett nära samarbete med Orsa Musikskola och Kulturskolan Miranda i Mora. Tillsammans med specialpedagoger från de tre kommunerna och speciellt inbjudna föreläsare har vi haft tre gemensamma dagar utspridda över läsåret. Det har varit inspirerande och lärorikt. Vi har fått en större kunskap om hur vi kan bemöta barn med särskilda behov!

Det här har vi på gång just nu:
Gitarrorkesterläger, Orkesterläger, Musica Akustica uttagning, WINDPOWER i Borlänge, skivinspelningar med ungdomsspelmanslaget och rockbandet samt en stor Vårkonsert.

Det här vill vi göra i framtiden:
Utveckla verksamheten med fler tjänster samt bredda med fler ämnen. Idag har vi 180 elever (fördelade på 5 musiklärare) och kö på c:a 35 elever. Inför sommarlovet räknar vi med att ha en kö på 60-80 elever, då alla nyanmälningar kommit in. Vi vill ha fler projekt och temaveckor. Vi vill jobba med det egna skapandet t.ex. genom låtskrivarverkstäder osv.

Vi har inlett ett samarbete med fler av studieförbunden för att tillsammans kunna erbjuda mer kultur till Älvdalens kommuninnevånare. En av de stora utmaningarna här är att nå ut i hela kommunen från Spjutmo upp till Grövelsjön! Vi jobbar på att få ett ännu tätare samarbete med grundskolorna i kommunen.

Säter

Invånarantal: 11000
Kommunalt anslag 2010: 3 300 tkr
Övriga intäkter: 1 100 tkr
Kulturskoleledare: Anna Lena Olerås, Eva Manell
Tel och mailadress: 0225-55336, anna-lena.oleras@skola.sater.se
0225-55337, eva.manell@skola.sater.se

Det här har vi gjort bra:
Kulturskolans verksamhetsområden är inom grundskolan som ansvariga för klassmusik och drama och ämnesundervisning i musik och dans. Det har blivit ett fruktbart givande och tagande då vi är angelägna att hitta nya samverkansformer inom de estetiska ämnesområdena men även med övriga skolämnen i tema- och projektform. Kulturskolans lärare träffar faktiskt alla kommunens elever från 5-16 år.

”Kulturtemadagar” på högstadiet är dagar med skapande i fokus och hela skolan blir uppochnedvänd med aktiviteter i tvärgrupper där alla elever möter alla elever och gör något kreativt tillsammans. Lärare möter elever på andra sätt och i andra roller än vanligt. Det är riktigt spännande och vi har fått ett mycket positivt gensvar och ser fram emot tredje upplagan i höst.

”Elever spelar för elever” våra skolkonserter i samarbete med Skolkulturen är ett återkommande och uppskattat inslag i skolans åk 1-6. Här möter våra elever i den frivilliga ensembleverksamheten sina skol- och klasskompisar som publik.

I åk 4 fortsätter vi jobba med klassorkester som vid detta laget är etablerat och fungerar mycket bra. Förmodligen ligger detta arbete bakom det faktum att vi trots allt har ett riktigt hyfsat antal blåselever i vår frivilliga verksamhet. (bild)

”Allsångskonserten” tillsammans med F-klasserna-åk2, har nu många år på nacken men är fortfarande nåt av det roligaste vi vet. Alla barnen har övat sångerna och sjunger med för full hals och musiklärarna spexar och har lite annorlunda roller än vad vi brukar ha, det blir som en slags fortbildning och gemensam personalfestlighet. Bra för framtida samarbetsklimat och allmän trivsel. Senaste temat var ”Djungel”. (bild)

Under flera år har vi satsat på att utrusta våra lokaler i hela kommunen och har nu en bra grund för att kunna undervisa med både bredd och kvalitet för 2000-talet. Vi har bl.a. en bra studio där vi nu erbjuder kurser i studioteknik och musikdata sedan några år.

Ensembleundervisningen är ett område vi länge satsat stort på - det blir ju så mycket roligare att spela när man har spelkompisar - och vi har en god bredd, trots vår kommuns litenhet, med tre blåsorkestrar, ett flertal rockband, slagverksensemble, soulband, storband och nu senaste tillskottet Slagverk med stråksektion.

Det här har vi på gång just nu:
Hösten 2010 startar vi i samarbete med Klockarskolan (högstadiet) Musiktillval som valbar profil från och med åk 7. 2.5 timmar extra musik i veckan, förutom klassmusiken, som innefattar ensemblespel, olika kortkurser samt undervisning på eget instrument/sång. Nytt och spännande.

Ett par av våra lärare har gått kurs och har startat Brasslek i åk 1 och 2.

AMATÖR, MUSIKSTUDENT ELLER YRKESMUSIKER?

Hos oss hittar du ett brett sortiment av stråkinstrumentet för just dig. Vi har instrument i alla prisklasser. Även tillbehör så som stråkar, strängar, stöd, hartsch, etuier etc.

Vi skickar alltid fraktfritt över hela landet med buss eller post för snabb och säker leverans.

Ta en titt på hemsidan och hör av dig så ska vi hjälpa dig med det du behöver.

Vi finns inte längre bort än ett telefonsamtal eller mail.

Välkommen!

Mattias Sandlund

dinfiol.

GERINGSGATAN 2 · NORRFJÄRDEN
TEL: 0911-20 94 71 · 070-300 00 10
INFO@DINFIOL.SE · WWW.DINFIOL.SE

Pianoelever inbjuds till marimbaträffar där tanken är att de ska få spela tillsammans med andra under maj månad.

Vår danspedagog dansar med kommunens 3-åringar i förskolan för att utveckla kroppskännedom, känsla och glädje i musik och rörelse.

I Stora Skedvi har vi startat en kulturklass från och med hösten 09 som vi ska följa från F-klass till åk 6 med drama/dans/musik som en självklar och integrerad del i deras skolvardag. Ett projekt som kan sägas vara ett riktigt stort steg i att inleda arbetet med estetiska lärprocesser i skolan för oss här i Säter.

Säterblåset vår "kommunorkester" som härbärgerar musikanter i åldrarna 14-75 år reser till Italien i höst för att delta i orkesterfestival. Wirvelwind som är mellanstadieorkestern åker till Västerås och RUM-festivalen. Roligt och berikande både socialt och musikaliskt för stora och små.

Vi har äntligen tagit itu med dokumentation av verksamheten genom filmning och inspelning av elever och våra olika aktiviteter. Ett bra hjälpmedel när vi informerar om vår verksamhet för politiker, skolfolk m.fl som inte är så insatta i vilken bredd vi faktiskt har på vårt arbete i kulturskolan.

Elevenkäter skickar vi till våra elever i frivillig undervisning men enkäter används också vid tema- och projektarbete i skolan. Här får vi ett bra verktyg till utvärdering, uppföljning och utveckling. Det kan vara svårt att komma igång med ett sådant här arbete men vi har hittat en form och bra rutiner som gör det lättjobbat - och vinsterna är ju att verkligen få koll på vad våra elever tycker om det vi gör.

Det här vill vi göra i framtiden:
Vi har ju många nya utvecklingsområden på gång just nu och behöver fokusera på dem de närmsta åren, men några nya tankar har vi ju naturligtvis.

Det vore ju väldigt roligt att kunna bredda Kulturskolans verksamhet med bild/film som ämne.

Erbjuda Barnsång - en öppen musikstund för föräldralediga .

Få till stånd ett slags "Öppet hus" verksamhet 1gång/månad för att skapa möten med musik och människor under trevliga och avslappnade former med lite fika och sånt.

Ludvika och Smedjebacken (Västerbergslagens kulturskola)

Invånarantal: 25620+10800
Kommunalt anslag 2010: 9,200 tkr
Övriga intäkter 2010: 2,100 tkr
Utbud: musik, dans, teater, digitalt skapande
Rektor: BoLennart Johannesson
Tel och mailadress:
0240-86231 // 076-1296248
bolennart.johannesson@ludvika.se

Det här har vi gjort bra:
Vi har arbetet i snart 10 år som en verksamhet i två kommuner, med en egen politisk nämnd, vilket har visat sig vara en stor fördel för vår verksamhet. Den 1 juli 2009 omformades vår skola till Kulturskola efter att vi året innan tagit in ytterligare en konstform - drama/teater - som har blivit en stor tillgång för hela verksamheten.

Vi liksom andra kommuner har ett sjunkande barnantal, men trots det är efterfrågan av kulturskoleverksamheten konstant och har snarare ökat än minskat.

Vi, som de flesta andra skolor, står i detta nu inför en hektisk period gällande utåtriktad verksamhet. Vår skola gör ca 130 olika typer av konserter och produktioner per år, allt ifrån små skolföreställningar och turnéer till caféer och stora produktioner.

En av julens höjdpunkter var "Jakten på Lucia", en bejublad julkonsert med tillhörande luciatåg. Under våren gjorde vi bla barnmusikalturné för kommunernas årskurs F-2 (3) där ensemblen bestod av ca 80 musik- dans- och teaterelever samt all personal. Föreställningarna blev en jättesuccé, för både inblandade och för publik.

Det här har vi på gång just nu:
Årets vårkonsert kommer att produceras i maj, där alla våra uttryck blandas friskt. Temat är en försmak av vår kronprinsessas bröllop. Utöver detta har vi dansföreställningar, musikalproduktion i samarbete med Ludvika Teaterförening, rekrytering och planering av sommarmusikanterna (elever i feriearbete), läger, resor, caféer, antagningsprov till vår speciallinje och mycket, mycket mer.

Utöver detta jobbar vi med utvärderingar av året som gått samt planering inför nästa utmaning - läsåret 2010/2011.

Det här vill vi göra i framtiden
Vår utmaning inför framtiden är att kunna fortsätta förfina de verksamhetsformer vi arbetar med idag. Att fortsättningsvis kunna rekrytera elever på bred front, då inte minst till orkester- instrumenten, så att vår viktiga basverksamhet kan fortsätta att fungera på ett tillfredsställande sätt. En annan utmaning för oss är att få behålla och vidareutveckla våra skolnära projekt, (tema- orkester- dans- och teater etc) som idag finansieras utöver budget.

Omvärldsperspektiv, nya arenor och nya arbetsformer är andra utmaningar som blir allt viktigare för oss i framtiden samt ökad kompetensutveckling för att på så sätt kunna hävda vår legitimitet utifrån framtida krav.

Vi på Västerbergslagens Kulturskola vill önska Smockans alla läsare en skön sommar med önskan om en extra stor sol för barnkulturen i vårt avlånga land.

Orsa

Invånarantal: ca: 7 000
Kommunalt anslag: 3 00 tkr
Övriga intäkter 2010: ca: 300 000 kr i avgifter m.m.
Utbud: musik i alla de former
Rektor: Olle Moraeus
Kontakt: tel: 0250 - 55 22 63, e-postadress: olle.moraeus@orsa.se

Det här har vi gjort bra:
Under lå 2009 - 2010 har vi haft ett mycket givande samarbete med närkommunerna; Mora och Älvdalen. Detta i form av projekt; "Barn med särskilda behov", med studiedagar vid tre olika tillfällen.

Det här har vi på gång just nu:
Stor "gala" i maj månad med hela musikskolan inblandad. Detta är ett återkommande arrangemang vart annat år. Till höst kommer ytterligare ett stort evenemang tillsammans med den lokala Lions klubben: insamling till "Världens Barn". Dessa två tillställningar, kräver mycket kraft och engagemang av elever och lärare.

Det här vill vi göra i framtiden:
Vi har idag en väl fungerande verksamhet intimt samarbetande med grundskolan i kommunen. Vi jobbar på att ytterligare öka det samarbetet och därigenom göra oss oumbärliga för grundskolans verksamhet. Vi har bra stöd från våra politiker i det fallet.
Vi vill dessutom balansera upp instrumentvalet bland våra elever i musikskolan. Vi har f.n. slagsida när det gäller antalet gitarr- och keyboardelever. Men det är nog inget unikt för vår kommun.

RÄTTELSE
I förra numret rapporterade vi från ett län som heter Gävleborgs län och inget annat. Kultursmockan ber om ursäkt.

Bagatell 2

Köp 6 betala för 5

TELESKOPET
Världsledande - med bl.a. 85 % av den amerikanska marknaden och 75 % av den franska. Inga skruvar - bara att dra upp och ner. Snygg design som passar i alla miljöer. Finns i 5 olika modeller från 495 kr (exkl. moms)

Bagatell *musikprodukter*
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, - **fax:** 013-527 52

Violinlärare Ulrich Schmid och elever spelar Klappdansen

”Man måste våga”

Violin, cello, dans, sång, drama och skrivarverkstad väver samman undervisningen!

Bagatell 1

Från 7 500 kr

En vagn kommer lastad ...
- Med världens mest sålda notställ
- Liten vagn + 12 notställ - 7 500 kr (exkl. moms)
- Stor vagn + 18 notställ - 10 000 kr (exkl. moms)
- Stor vagn + 24 notställ - 12 500 kr (exkl. moms)
- Marknadens mest praktiska och prisvärda vagn och notställ

Läs mer på **Bagatell 2**

Bagatell ***musikprodukter***
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, - **fax:** 013-527 52

www.noter.eu

Det är måndag kväll. Så skönt det är att få komma in i ”musikvärmen” i Kulmus lokaler! Längst upp i Kungsladugårdsskolan i stadsdelen Majorna ligger aulan där projektet ”Stråk i rörelse” repeterar. Ett fyrtiotal ungdomar i åldern 12-19 år och deras sju pedagoger värmer upp med sång och rörelser. De allra flesta är fickor i 14-15 årsåldern. Samtliga elever är medlemmar i Kulmus orkestrar Kungsstråket eller Kammarorkestern.

Just nu repeterar man inför vårens resor och konserter. Jag hör schlagern Farytale klinga ut. Efter någon minut fortsätter de med Rachmanninovs Bogoroditse.

Repetitionerna är långa, från klockan 17 till 19.30. Alla elever har med sig egen fika eftersom det behövs en rejäl paus.

Det är Robert Marberg, violinpedagog på Kulmus, som inleder kvällen med en kortare gemensam repetition. Därefter delas eleverna in i fyra mindre repetitionsgrupper med en eller två lärare, för att närmare studera vissa delar av materialet.

- I gruppundervisningen finns det möjlighet att arbeta på olika nivåer med undervisningen, kanske med hjälp av rörelser, sång eller andra uttryckssätt, säger Helèn Wästlund, som är pedagog med kombinationen rytmik och violin.

Dramaläraren Christina Ohlsson går iväg med den grupp av elever som står på tur för att arbeta med text och diktläsning, sång, improvisation och dramatisering kring det hela, kanske i form av en sketch. Här använder man sig av ”rullande schema”, så att alla elevgrupper får sin del av dramaundervisningen.

- Målet är att väva ihop uttryckssätten till en helhet. Just nu arbetar vi med vårens tema som är ”lycka”. Genom att var och en får utveckla det som finns i den egna unika personligheten, tror vi, att det ger eleverna en ökad medvetenhet om sig själva och större upplevelse av närvaro på scen. Alla får en chans att bli ”sedda”, säger Christina. Naturligtvis har detta också betydelse för uppbyggnaden av deras självkänsla, tillägger hon. Efter gruppundervisningen blir det fikapaus. Eleverna kopplar av med egen matsäck och trevlig samvaro. Aulan är stor och den ekar av skratt och prat.

Senare delen av kvällen ägnas åt orkesterspel med samtliga elever. Nu är det Maria Brengesjö som håller i dagens avslutning. Allra sist blir det sång och dans. Hela aulan vibrerar av rytmer och toner. Maria får alla eleverna att vara hundraprocentigt koncentrerade när de kombinerar rörelsemomenten med musiken

och sången.

- Vi följer inte alltid samma schema vid varje undervisningstillfälle, säger Åsa Johansson, violin och körpedagog på Kulmus. Repetitionernas upplägg kan se väldigt olika ut.

Ett viktigt syfte med projektet var att ”flickorna bakom notställen” skulle få tillgång till fler uttryck. Vi vill stärka dem i att våga säga saker genom sin musik men också att kunna kommunicera i drama, text, dans och sång, fortsätter hon. Som ung tonårstjej (och tonårspojke!) behöver man hitta sig själv både psykiskt och fysiskt. Det här är ett sätt att hjälpa till med detta samtidigt som de får växa som musiker, berättar Åsa.

Varför ”Stråk i rörelse”?

Sven Apelmo är chef för Kulmus; kulturskolan för sex stadsdelar i västra Göteborg.

- Stråk i rörelse är en idè som vuxit fram ur arbetslaget, säger Sven. Från början hade vi liknande tankar kring hur vi skulle utveckla blåsundervisningen, nämligen att använda fler uttrycksformer i kombination med orkesterverksamheten. Därför var det ”bäddat” för en diskussion i lärarlaget om att pröva denna undervisningsform även bland stråkeleverna, fortsätter Sven. Han kan inte heller glömma en föreläsning han hörde av Bertil Hähnel, f.d. musikskolledare i Örebro. Nu är det många år sedan han berättade följande, men det har följt mig sedan dess, säger Sven:

Bertil delade in samtliga musik och kulturskoleelever i tre olika kategorier: den lilla grupp som blir musiker/konstnärer, den del av eleverna som inte är intresserade, samt den tredje stora gruppen som är intresserad och blir fritidsutövande musik/kulturkonsumenter. Den sistnämnda gruppen måste också utbildas väl! Vi behöver ta vara på, och utveckla de kulturella ”språk” som varje elev besitter. Därför behöver vi pröva fler vägar till målen i vår undervisning.

Sven är också helt klar över att kulturskolans tjugominuterslektioner kommer att försvinna inom överskådlig tid.

- På vissa områden är vi faktiskt halvvägs där, säger han. Ta vår cellolärare Inger Dahlins undervisning som exempel: tjugominuters lektioner och gruppleksioner varvas varannan vecka.

Sven Apelmo, chef för Kulmus

Genom att vi släpper begreppet ”tjugominuterslektioner”, är det öppet för att undervisa i nya former som ger helt andra möjligheter att integrera ämnen med varandra, förklarar Sven.

Två av lärarna i detta projekt är utbildade rytmiklärare. Vilken betydelse har de?

- Rytmikpedagogerna betyder mycket, säger Sven och ser bestämd ut. De är ”motorer” i samarbetet med grundskolan, men de är också bra på att arbeta med alla sinnen i undervisningen på ett lustfyllt och fruktbart sätt. De fungerar som en viktig och sammanhållande länk i all ämnesintegrering, fortsätter han. Många känner ju till sånggruppen Amanda. De har ju alltid arbetat gränsöverskridande vid sina föreställningar under de c:a 25 år som gruppen existerat. Vår projektledare Åsa Johansson som ju också är musikalisk ledare för Amanda, har inspirerats av detta och vill åstadkomma nya möjligheter i undervisningen. Sven tillägger, att Kulmus har en rubrik i sin arbetsplan som lyder: Nya vägar till lärande och samarbeten. T.ex. måste drama och dansämnet få möjlighet att visa upp sin kompetens på ännu större allvar i förhållande till övriga ämnen inom kulturskolan, säger Sven.

Hur lätt är det att förändra pedagogik, metoder eller undervisningsmodeller i kulturskolan?

- Vanans makt och traditionerna är den största fienden, säger Sven Apelmo. Tröghet finns hos alla människor, lärare såväl som hos chefer. Har man arbetat efter en och samma modell i trettio år, är den inte så lätta att ändra på... Det tar emot att våga släppa det gamla och pröva något nytt, påpekar Sven.

- Det är ju så, att en del blir bra och en del blir dåligt när man försöker pröva nya vägar... men... MAN MÅSTE VÅGA! skrattar Sven, om man vill att verksamheten ska utvecklas. Eftertänksamt säger han:

-Hellre några misstag då och då, än evig säkerhet...

Text och foto: Charina Widmark

Selma Music

Sveriges förmånligaste uthyrning av blåsinstrument?

Instrument	Hyra/mån från
klarinett	95:–
tvärflöjt	95:–
trumpet	95:–
trombone	95:–
altsax	175:–
tenorsax	175:–

– Vi har ett flertal kvalitetsmärken att välja mellan.
– Obegränsad hyrestid utan köptvång
– Vid köp tillgodoräknas 2/3 av inbetald hyra – Obs! oavsett hyrestidens längd.

Box 159, 751 04 Uppsala, tel/fax 018-24 27 60
e-post: info@selmamusic.com, www.selmamusic.com

inspirera • motivera • leda • bemöta
förhandla • trygg på scenen • tydlig & trovärdig
Bra kommunikation ger goda resultat!
agneta stolpe
www.agnetastolpe.se, info@agnetastolpe.se, tel 070-562 70 88, 0281-225 29

Rädda musikskolan – Älvsbyn kräver folkomr

För ett år sedan kom beslutet att Älvsbyns kommun i Norrbotten lägger ner musikskolan. Samtidigt vill politikerna utveckla en kulturskola, för en tredjedel av de pengar man tidigare lagt på musikskolan.
En omöjlig ekvation tycker många och nu vill Älvsbyborna ha en folkomröstning i frågan. Nedläggningen av musikskolan har även skapat en splittring bland de styrande socialdemokraterna.

Bagatell 7

Flygel- och pianomedar
Passar till alla pianon och flyglar. Kullagrade dubbelhjul av hög kvalitet. Mycket enkelt att montera för den som är lite händig (bruksanvisning medföljer). Instrumenten kan sedan lätt flyttas av en enda person.

Medar flygel

Medar piano

Pris: 2995 kr till en flygel (exkl. moms)
Pris: 695 kr till ett piano (exkl. moms)

Bagatell *musikprodukter*
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, - **fax:** 013-527 52

6 juli 2009 beslutade kommunfullmäktige i Älvsbyn att lägga ned den kommunala musikskolan. Kommunen behövde spara pengar och enklaste utvägen var att dra in på den icke lagstadgade verksamheten.

– De sparbeting vi hade gjorde att vi började titta på musikskolan, den frivilliga delen.

Det säger det socialdemokratiska kommunalrådet Bill Nilsson som också är kommunstyrelsens ordförande. Han erkänner att det var ett svårt beslut att ta.

– Alla beslut är svåra att ta, särskilt när man ser att man måste plocka bort pengar.

Socialdemokraterna har egen majoritet i Älvsbyn och att oppositionen hade andra uppfattningar om besparingarna på musikskolan hjälpte inte.

– De (socialdemokraterna) är inte intresserade av en musikskola helt enkelt. Vi hade en lägre summa vi ville spara på musikskolan, säger centerpartiets kommunstyrelseledamot Eilert Isaksson.

Även inom socialdemokraterna gick åsikterna isär. Tommy Lindgren, vice ordförande i kommunstyrelsen och ordförande i fritids- och kulturnämnden säger att han ogillade beslutet att lägga ned musikskolan.

– Kommunen har två stora budgetposter: äldrevården och skolan. Då valde man den här lösningen att plocka bort musikskolan. Jag tycker att det är sorgligt att det drabbar kulturen och föreningslivet. Det här är en viktig del i samhället, vi kan inte bara ha vård, skola och omsorg, säger Tommy Lindgren.

Drabbar 250 unga

Musikskolan i Älvsbyn har funnits i drygt 30 år men nu är alla sju musiklärare uppsagda, uppsägningstiden går ut i oktober. Sammanlagt rör det sig om 3,5 tjänst i musikskolan, som kostat kommunen 1,5

östning

miljon kronor.

Alla lärare har jobbat kvar under det senaste läsåret, även om det inte varit lätt att känna arbetsglädje. Den musikundervisning som ingår i grundskolan ska från och med hösten klaras av på tre heltidstjänster och flera av lärarna har därför sökt jobb på annan ort.

– Det är nästan orimligt att göra ett schema så att vi klarar klassundervisningen på tre musiklärartjänster och samtidigt få någon tillhörighet på de fem skolorna, säger musikläraren Börje Andersson, som är starkt kritisk till nedläggningsbeslutet.

– Som tjänsteman vill man inte gå in och gnälla för mycket men vi har försökt påpeka det jättedumma i det här beslutet. Många utanför kommunen har undrat vad vi sysslar med och om vi vill ta död på ungdomskulturen. Vi har försökt få fram det här till våra politiker men det har funnits en ovilja att lyssna till vad vi har tyckt, det är väldigt frustrerande. Musik och kultur får helt enkelt inte kosta något verkar det som. 250 musikskoleelever blir satta på undantag, vi inser nu att vi representerar ett kulturutbud som de styrande i kommunen inte vill ha.

Krav på folkomröstning

När nedläggningsbeslutet togs bildades föreningen Musikskolans Vänner som på kort tid, totalt 24 timmar, samlade ihop 1 600 namnunderskrifter för ett krav på folkomröstning för att få behålla musikskolan. Det krävs att minst fem procent av de röstberättigade skriver på för att man ska kunna väcka frågan om lokal folkomröstning - Musikskolans Vänner har fått ihop drygt 23 procent av Älvsbyns röstberättigade.

– Vi hade kunnat få ihop över 50 pro-

cent, folk är så förbannade ute i byn. Lägger man ned musikskolan finns det i stort sett inget annat än idrott för ungdomarna att syssla med, säger Lars Ingvar Wendt, ordförande i Musikskolans Vänner.

Föreningen har också lagt ett eget förslag på hur kommunen ska kunna behålla en fungerande musikskola med en budget som är en tredjedel av vad skolan tidigare kostat. Men de säger att de inte ens fått ett svar från de styrande.

– Jag tror att de skiter i vad folket säger, de bryr sig inte. De styrande socialdemokraterna här kör över folket.

Musikskolan blir kulturskola

Ett förslag från kommunledningen är att utveckla en kulturskola. En enkät har skickats ut till elever i årskurs 2 till 8 för att få fram vad barnen och ungdomarna vill att kulturskolan ska innehålla.

– Det viktiga är att kulturskolans verksamhet matchar det ungdomar vill göra. Vi vill veta hur de ställer sig till musik, drama, dans och bild. Jag tror att det är jätteviktigt att kommunen har en stor flexibilitet så att verksamheten styrs av barnens och ungdomarnas egna intressen, säger Bill Nilsson.

Verksamheten i den tänkta kulturskolan ska förläggas utanför skoltid. Ett stort problem är dock att kommunen bara har knappt 500 000 kronor att lägga på kulturskolan, att jämföras med dagens budget på musikskolan som är 1,5 miljoner.

Inte ens fritids- och kulturnämndens ordförande Tommy Lindgren, vars partikamrater drivit igenom förslaget, tror att det går.

– Med de pengar som finns idag är det svårt att göra något bra, säger Lindgren. Initialt kan man aldrig ställa det här mot musikskolans verksamhet. Men socialdemokraterna lovar vid en valseger i höst extra pengar till musik- och kulturskolor och jag tror att det kan bli bra på sikt. Min tro är att det ska bli bra om vi tittar två-tre år framåt. Helst skulle jag vilja se en utökad och bredare kulturskola med bibehållen musikskola, men det är i drömmarnas värld. Det är det här som är det jobbiga i politiken, man har aldrig några medel att göra något nytt med - man får bara plocka bort.

Tanken är att studieförbund och andra aktörer som jobbar med kultur ska vara med och arbeta med kulturskolan. Något som Börje Andersson inte tror är genomförbart.

– Kulturskolan är ett luftslott. Studieförbunden säger själva att de inte har några möjligheter att undervisa elever, däremot kan de sätta ihop grupper och ordna studiecirklar för de som redan kan spela.

Ingen första maj-musik

En nedläggning av kommunala musikskolan medför att fyra aktiva orkestrar kommer att upphöra. Orkestrar som gjort att musikskolan haft goda kontakter med Norrbottensmusiken. Samtidigt har orkestrarna varit goda ambassadörer för Älvsbyns kommun. Älvsbybrasset var så sent som i april till Tyskland och spelade.

Men något framträdande på första maj, som Börje Andersson fick en förfrågan om från en av de socialdemokratiska politikerna, blev det inte för Älvsbybrasset.

– Det kändes inte kul att spela för den grupp som lagt ned oss, det hade varit som att spela på vår egen begravning, säger Andersson.

Musikskolan en valfråga

Mycket tyder på att den starka majoritet socialdemokraterna har i Älvsbyn kan få sig en knäck i höstens val. Opinionen är åtminstone just nu väldigt stark i den här frågan.

– Så fort man tar sparbeslut blir det reaktioner, säger kommunalrådet Bill Nilsson. Det handlar om pengar som ska fördelas och om vi hoppat över ett sådant här sparförslag, var hade vi då tagit pengarna ifrån?

Frågan om folkomröstning var tänkt att tas upp i kommunfullmäktige i slutet av april men kommunstyrelsen bordlade frågan till styrelsemötet i maj och därför blir det inte förrän i juni som fullmäktige tar upp frågan.

Oavsett utgången i fullmäktige vet Musikskolans Vänner vad de tänker göra inför valet i höst.

– Vi är aktiva i den här föreningen och vi kommer att ställa upp mangrant utanför socialdemokraternas valstuga och tala om vad de har gjort. Det är ynkligt att det inte ska finnas en musikskola, säger Lars Ingvar Wendt.

Text: Nils Ågren
Foto: Sofia Wiklund

Bilder från MusT-lägret i Älvsbyn 13-15 november, ett mycket lyckat arrangemang.

VÅR TID - FRAMTID

Galakväll i Kalix och Kampala

Omkring 200 barn och ungdomar fanns på scenen i Kalix ishall under den sprudlande galakvällen. En del i ett lyckat samarbetsprojekt mellan Kalix och Kampala i Uganda med hållbar utveckling som tema.

– En helt otrolig kväll! 2 000 personer i ishallen, det är mer än tio procent av alla Kalixbor. Fantastiskt ljud, ljus och en underbar show, säger Björn Emmoth, rektor för Kulturskolan.

Projektet ”Hållbar utveckling i ett lokalt och globalt perspektiv” har pågått under två år och avslutas nu i sommar. Höjdpunkten i samarbetet kom torsdag 22 april när elever från Kulturskolan och fem grundskolor i Kalix bjöd på musikalen ”Vår tid - framtid”.

Samtidigt genomfördes ett liknande evenemang i Kampala och dessutom kopplades Kalix och Kampala samman via satellit.

– När vi sa de magiska orden ”vi anropar Kampala” så funkade det. Jubel uppstod när eleverna fick kontakt med sina tvillingskolor på de åtta meter stora bildskärmarna och direktsändningen var igång. Föräldrar, politiker och alla andra blev tårögda när vi kopplade upp Afrika och Kalix på det sättet.

Ugandas största tv-kanal sände också ett halvtimmeslångt program om samarbetet, med drygt tio minuters direktsändning från ishallen i Kalix.

- Vi sände också på webben och förhoppningsvis nådde vi miljontals tittare, säger Björn Emmoth, som även är projektledare för samarbetet med skolorna i Kampala.

VM i Samarbete

Kulturskolan har egentligen inte ingått i samarbetsprojektet. Istället är det fem skolor i Kalix, med sina omkring 500 elever, som haft utbyte med närmare 5 000 elever vid fem tvillingskolor i Kampala.

Den övergripande målsättningen är att alla deltagande skolor i Kalix ska ha fått den svenska utmärkelsen ”Skola för hållbar utveckling”; att alla deltagande skolor i Kampala ska få en liknande lokalt förankrad utmärkelse; att Kalix och Kampala ska kännetecknas av att leva upp till barnkonventionen som goda föredömen;

Rektorn Björn Emmoth var väldigt stolt.

att Kalix och Kampala ska kunna visa märkbara förbättringar i samhället inom området för hållbar utveckling samt att de båda städerna gemensamt ska delta och visa upp det arbete de jobbat med lokalt och gemensamt på VM i Samarbete 2010 i Kuala Lumpur.

- Bakgrunden är att både Kalix och Kampala deltog i VM i Samarbete 2006 i Stockholm. Där rönte arbetet i Kalix stor uppmärksamhet och vi fick senare besök av många från olika länder som ville se hur vi jobbade med att väva in kultur i olika områden, berättar Emmoth

Barnen viktiga för samhället

Med cirka 1,7 miljoner kronor i stöd från ICLD, Internationellt centrum för lokal demokrati, har projektet blivit verklighet och lett till ett samarbete mellan Sverige och Uganda, mellan generationer i länderna och mellan kön och folkgrupper.

- Här i Kalix har vi väldigt lite invandring och innan främlingsfientligheten når hit ska vi motarbeta den. Vi vet att barnen har en jättestor utvecklingspotential som är viktig för samhället. Ska vi i Kalix vara ett mångkulturellt samhälle måste vi ha global kompetens och global kommunikation.

Kalix och Kampala har besökt varandra sju gånger under de två åren och ett åttonde besök ska genomföras innan sommaren.

- I Kampala är det egentligen brist på allt, men där finns också stora problem i attityden mot miljön. Vi jobbar mycket med skolorna och de har fått en klart bättre attityd kring hur man ser på natur och ekologi. Vi i Kalix har också utvecklats mycket genom att se och lära, det här har betytt mycket för kommunen och skolorna, och i vårt arbete för att Kalix ska vara en aktiv och attraktiv kommun att verka och bo i.

Gigantiskt arbete

Galakvällen började planeras förra våren och sedan slutet av oktober har arbetet intensifierats. Efter nyår började jobbet med att arrangera musik och koreografi.

- Vi i Kulturskolan har bra möjligheter eftersom vi ansvarar för musik, dans och drama på alla skolor i Kalix kommun och vi möter eleverna varje vecka.

Eleverna har kunnat öva i grupper ute på skolorna men inte förrän samma dag som den stora galan övade alla elever tillsammans samtidigt. En spännande utmaning att klara rent tekniskt och logistiskt.

- Det har varit pirrigt men samtidigt har alla skärpt sig extra mycket, säger Björn Emmoth. Nu blev det också en häftig upplevelse, förutom att det var en magnifik musikal. En lärare sa: ”det är den maffigaste musikal jag någonsin sett”.

Text: Nils Ågren
Foto: Ellinor Andersson

Cellon ger många uttrycksmöjligheter - här i hårdrocksammanhang.

Europeisk konferens i Falun 2011 tar tag i viktiga frågor

Konferensens namn är "BACK TO THE FUTURE". Arrangerar gör ESTA, European String Teachers Assossiation. I programförklaringen beskriver de hur vårt samhälle genomgår en mycket stark och genomgripande förändring på det språkliga och kommunikativa planet.

"IT-revolutionen är verkligen en revolution, och det påverkar inte minst arbetet för en stråklärare, eller för vilken instrumentallärare som helst. Det har blivit svårare än någonsin att motivera unga till att arbeta tålmodigt med instrumentalteknik och musikalisk gestaltning.

Vi vill samla ihop erfarenheter av hur den svenska kommunala musikskolan, med sin sedan lång tid tillbaka breda samhälleliga förankring, har förändrat sitt arbetssätt för att möta de nya utmaningarna."

De utmaningar och förhoppningar de vill kommunicera under konferensen är, förutom IT- utvecklingen, bland annat förhållandet mellan bredd och elit, motivation, innovation, klassorkestrar, och folkmusikens roll i musik- och kulturskolan

Det här upplägget tyckte vi på Kultur-Smockan är så intressant, inte bara för stråklärare, utan för alla inom kulturskolorna, så vi har bestämt att följa planeringen av konferensen fram till sommaren 2011 men hjälp av några reportage. Vi börjar till hösten med att diskutera den folkliga kulturens plats i kulturskolan.

Läs mer på http://www.falun2011.com/

Text: Håkan Sandh

Läsvärt

Dans i skolan: om genus, kropp och uttryck

Doktorsavhandling av Anna Lindqvist, Umeå universitet, Institutionen för estetiska ämnen

Många kommuner har valt att satsa på dans i skolan, och vad som tidigare betraktats som en "flickaktivitet" har därmed gjorts tillgängligt för både flickor och pojkar. En ny avhandling från Umeå universitet belyser danslärares perspektiv på dans i skolan, och hur de förhåller sig till genus.

- Min studie visar på många erfarenheter av dans när kön inte spelar någon roll, säger Anna Lindqvist. Men den visar också att dans i skolan kan innebära ett könsstereotypt förhållningssätt.

Sedan år 2005 pågår en nationell satsning för att utveckla dansen i skolan, och i dag har ett hundratal kommuner valt att satsa på dans i förskolor och skolor. Anna Lindqvist fokuserar i sin doktorsavhandling i pedagogiskt arbete på danslärarnas erfarenheter av och uppfattningar om dansundervisning i skolan. Lärarna i studien upplever att flickor är mer positivt inställda till dans än pojkar, att de tydligt försöker efterlikna dansläraren rörelser och lever sig in i lugna, lyriska övningar.

- Här finns en koppling till dans som ett feminint kodat ämne, homofobiska föreställningar och uppdelningen mellan maskulina och feminina rörelser, säger Anna Lindqvist.

Vad gäller idérikedom i improvisationsövningar, det vill säga det egna skapandet, menar en majoritet av danslärarna i studien att det inte är någon skillnad mellan pojkar och flickor. Nästan samtliga danslärare anser också att de arbetar med samma typ av rörelser för pojkar och flickor, men samtidigt uppfattar de kön och genus på olika sätt. En del danslärare beskriver pojkar och flickor som två homogena, motsatta grupper, medan andra förstår flickor och pojkar som individer med olika personligheter.

Avhandlingen visar också att det finns en samsyn bland danslärarna om vad dansundervisning i skolan är. Man anser att dansen har en existentiell dimension. Dans är inte "bara" rörelse utan något mer, att lära känna sig själv och att hitta det personliga uttrycket. Danslärarna betonar också gemenskap och samarbete och öppnar upp för integration med andra skolämnen.

Hela avhandlingen finns för nedladdning på www.smok.se . Se FORSKNING

Bagatell 3

KLAVERNOTSTÄLL

"Nothajen" slukar alla dina notblad, böcker och pärmar. Köp 4 betala för 3.

Bagatell *musikprodukter*
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, - **fax:** 013-527 52

www.noter.eu

Saxat

Kulturskolan återuppstår i Karlsborg

Nu kommer Karlsborg att få tillbaka sin musikskola, efter att den förra lades ner för sex år sedan. Politikerna är överens om att starta en kulturskola till hösten, där de unga till att börja med kan få lära sig dansa, sjunga i kör eller spela instrument. De som vill lära sig spela piano eller andra instrument i Karlsborg har varit hänvisade till privatlärare de senaste sex åren, men nu återuppstår musikskolan i form av en kulturskola. Niondeklassarna Evelina Elwing Kjellström, Ann-Louise Karlsson och Frida Clemborn tycker det är bra att skolan återuppstår även om de önskar att musikskolan inte hade lagts ner från början.

Politikerna är överens om att starta en kulturskola till hösten, där de unga till att börja med kan få lära sig dansa, sjunga i kör eller spela instrument. De som vill lära sig spela piano eller andra instrument i Karlsborg har varit hänvisade till privatlärare de senaste sex åren, men nu återuppstår musikskolan i form av en kulturskola.

Niondeklassarna Evelina Elwing Kjellström, Ann-Louise Karlsson och Frida Clemborn tycker det är bra att skolan återuppstår även om de önskar att musikskolan inte hade lagts ner från början.

- Jag tycker att det är rätt bra, för när de stängde skolan var det många som fick sluta spela. Jag spelade fiol förut och var tvungen att sluta med det, säger Ann-Louise Karlson.

Frida Clemborn befarar att det kan bli svårt att få tag i musiklärare.

- De gamla lärarna har ju börjat på andra jobb nu. Det känns som om de inte borde ha stängt den från början.

En som aldrig gav upp kampen om musikskolan är Inger Larsson (FP). För tre år sedan lämnade hon in en motion till fullmäktige om en kulturskola och nu blir den alltså verklighet. Till att börja med satsar kommunen 200 000 kronor på att starta upp verksamheten i höst. Hur mycket som sedan kommer att satsa vill inte kultur-och fritidschef Kerstin Lorentz. Det budgeteras först inför 2011. Inger är idag jublande glad.

- Jag är jätteglad. Jag tänker på det här nästan varje dag. Det är ett lyft för hela Karlsborg- för Karlsborgs ungdomar, de som flyttar in till Karlsborg. Ja, hela Karlsborg kommer att leva.

Varför är det så viktigt för Karlsborg att ha kultur- eller musikskola?

- Alla människor behöver kultur. Även om det är dåliga tider. Kanske mer i dåliga tider.

Men för de tre tjejerna i 9D har det gått för lång tid. För dem är inte kulturskolan längre något alternativ, de tror att de kommer att ha mer än nog med gymnasiestudierna till hösten.

- Jag har nog fullt upp ändå. Men det finns ju andra som vill lära sig spela, min lillebror vill ju lära sig spela. Så det kommer nog bli rätt många som vill spela, säger Frida Clemborn.

Till att börja med satsar kommunen 200 000 kronor på att starta upp verksamheten i höst. Hur mycket som sedan kommer att satsa kan inte kultur-och fritidschef Kerstin Lorentz säga. Det budgeteras först inför 2011.

Enligt förslaget kommer det att kosta 700 kronor per termin att delta i kulturskolans aktiviteter.

Marie Schnell Forkman
Sveriges Radio

Kulturstipendium till unga pianister

De båda pianister som fick spela med Robert Wells på Dalhalla förra sommaren tilldelas nu ett kulturstipendium av Stiftelsen stallfåglarna som består av 100% tjejer och damer i nöjesbranschen, meddelar nu pianoskolan King of Piano. De blev uttagna genom en auditionserie i regi av SMoK och Robert Wells. KulturSmockan gratulerar Pär Högberg och Sebastian Iivonen än en gång.

Källa: School of Rapsody/ KING OF PIANO

Kultur + Teckenspråk = Demokrati!

Representanter för kulturtörstande medborgare bjuder in beslutsfattare till inspirations- och dialogseminarium.

Nu gör Riksteatern och ABF gemensam sak genom att låta två arvsfondsprojekt åka ut i landet för att tala om vikten att få tillgång till och få möjlighet att förkovra sig i kultur på teckenspråk! Med på resan är även SDU, Sveriges Dövas Ungdomsförbund.

2009 kom den nya språklagen som innebär att Svenskt Teckenspråk likställs med andra minoritetsspråk - dessutom är 2010 utlyst som Sveriges tillgänglighetsår.

Riksteaterns Unga Tyst Teater är ett arvsfondsprojekt som öppnar upp för unga döva och hörselskadade att få utöva och uppleva kultur på teckenspråk - Örebro Teckenspråkiga Kulturskola är ABF's projekt för att möjliggöra estetisk fritidsverksamhet för samma målgrupp.

- Vi vill verka för fler öppensinnade kulturinstitutioner, ökad förståelse för teckenspråkiga barn och ungas behov av att få skapa och delta i kultur på sitt eget språk, säger Anna Öjebrandt, projektledare på Örebro Teckenspråkiga Kulturskola.

Återstår av turnén gör 11/5 Örebro och 20/5 Lund.

Källa: Örebro Teckenspråkiga Kulturskola.

Kulturskole som oppbevaringsplass

Norsk kulturskoleråd og Redd Barna fikk i fjor med støtte av Kunnskapsdepartementet og Fagforbundet foretatt den sosiologiske undersøkelsen i regi av Telemarksforskning som det vises til i artikkelen i Musikk-Kultur. Undersøkelsen viste blant annet til at den eneste norske kulturskole med gratis tilbud på det tidspunkt(Eidfjord i Hordaland), kun hadde positive faglige erfaringer med dette. I Sverige har flere kulturskoler fram til de siste år vært gratis, og lederne har lovprist ordningen. (Dessverre synes finanskrisen å ha slått spesielt negativt ut for kulturskolene i Sverige det siste året, og de virker å være enda dårligere beskyttet enn de norske skolene.) Selv om gratis kulturskole i de fleste kommunene synes å være lysår fra å realiseres, bør dette fortsatt være en visjon som holdes høyt. Soria Moria-erklæringen og Kulturløftet I og II har plassert kulturskolene på den nasjonale politiske dagsorden. Ennå er det ikke tatt nødvendige grep for å gi en ofte defensiv kommunal kulturskole - preget av høye skolepenger og lange ventelister - den offensive rolle skolen burde ha som kulturbygger i kommunene. Alle burde gjort som Eidfjord!

Harry Rishaug,
seniorrådgiver i Norsk kulturskoleråd
Norska Musikk Kultur

DEGERFORS: Bibliotek och Musikskola fördjupar samarbetet

Samarbetet i det tysta har pågått i många år, men nu ska det bli mer. För biblioteken handlar det om fördjupad samverkan, för Musikskolan går man ett steg längre och vill utreda en gemensam organisation med Kulturskolan i Karlskoga.

I höstas fick förvaltningarna i uppdrag av politikerna att utreda utökad samverkan mellan Kultur- och Musikskolan i Karlskoga respektive Degerfors. Bakgrunden är krasst ekonomisk: Ska kulturen ha en bärande roll i samhällsutvecklingen måste den också ha resurser "så den kan göra skillnad". Men som alla vet har kommunernas svångremmar dragits åt, vilket inte minst drabbat sådana områden som kultur.

Ändå påpekas det att samverkan inte ska användas som en ekonomisk besparing. Däremot kan den exempelvis bidra till att behålla lärarkompetens i regionen, vilket är en förutsättning för såväl god kvalitet som ett brett utbud.
Karlskoga Tidning

Nästan hälften sparar på kulturbudget

Mellan åren 2008 och 2010 minskar nästan hälften av kommunerna sina anslag till kulturen. De flesta landsting ökar dock sina satsningar.

Kulturrådet och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, har jämfört kommunernas och landstingens satsningar på kulturområdet 2008 och 2010. I lågkonjunkturens kölvatten drar många ned på kulturen, men långt ifrån alla.

42,5 procent av kommunerna har minskat sina kulturbudgetar 2010. Nästan lika många, tre av tio, har ökat budgeten medan ungefär var femte har en oförändrad budget.

Störst är nedskärningarna på studieförbund, folkhögskolor och andra studieorganisationer. 40 procent av kommunerna uppger att de drar ned på folkbildningen. För kultur- och musikskolan är bilden delad - hälften får mer pengar, hälften får mindre.

Inom landstingen drabbas kulturen inte i samma omfattning. 16 av 21 landsting satsar med på kulturen 2010 än vad de gjorde 2008.

I höstas gjorde SKTF-tidningen en undersökning om satsningarna inom kultur- och fritidssektorn i landets kommuner. I den uppgav hela 73 procent av kultur- och fritidscheferna att budgeten skulle minskas 2010.

SKTF-tidningen

Fler nyckelharpor för barn

För att öka tillgången på nyckelharpor för barn har Eric Sahlström Institutet i Tobo i Uppland initierat ett projekt där tolv erfarna nyckelharpsbyggare från hela landet bygger 25 nyckelharpor för barn i åldrarna 8-12 år. Nyckelharporna kommer att finnas tillgängliga från höstterminen och instrumenten ska kunna hyras av elever/föräldrar direkt från byggarna. Under hösten kommer också ett antal workshops i nyckelharpsspel för stråklärare vid musik- och kulturskolorna att anordnas.

Håkan Larsson
Eric Sahlström Institutet

Du vet väl att nyheter
från andra media finns varje dag på
www.smok.se
Där kan du också skriva dina egna kommentarer!

Vill Du annonsera?

Slå gärna en signal så får du veta vad vi kan erbjuda för olika alternativ

Jan Dylicki
0660-29 99 57,
jan.dylicki@agrenshuset.se

Nr	Manusstopp	Utkommer
1/10	27/1	8/2
2/10	22/2	8/3
3/10	23/4	7/5
4/10	20/8	3/9
5/10	1/10	15/10
6/10	12/11	26/11

Bagatell 8

Teleskop Dirigent Regal

Flaggskeppet bland våra dirigentnotställ. Här finns allt som en dirigent kan önska sig. Som alla våra ”Teleskop” finns inga skruvar - alla inställningar sker sekundsnabbt och kan ändras under pågående spel. En generös hylla med plats för div. tillbehör. De dubbla benen gör ”Dir Regal” till det stadigaste av stadiga. En ny finess: Bakom skärmen finns ett extra fack för övriga partitur och stämmor. Välj till vår ”strålande” belysning.

Pris: 2000 kr (exkl moms)

Bagatell *musikprodukter*
www.bagatell.se
mail@bagatell.se
Tel: 013-527 50, - **fax:** 013-527 52

Hyr ditt blås hos Musica Blåsexperten

*Sveriges bästa hyresvillkor / Blåsintrument från **110:-** i månaden*
Vid köp dras upp till 12 månaders inbetald hyra av från priset
Kontakta oss för mer information!

MUSICA - STÖRST I SKANDINAVIEN PÅ UTHYRNING!

MUSICA blåsexperten ab
- 572 30 Oskarshamn
Tele: 0491 120 40, Fax 0491 771 88
E-post: musica.blasexperten@swipnet.se
Web: www.musica-blasexperten.se

YAMAHA
The best you can get

Nästa nummer av Kultur SMOCKAN är ute vecka 36

Bland rubrikerna:

- **Partierna om kulturskolan**
- **Pascal tar farväl**
- **Västerås – årets kulturskola**

Vad vill Du läsa i Smockan?
Tipsa redaktionen via mail till
hakan.sandh@smok.se

På **www.smok.se** kan du hitta nyheter varje dag om musik- och kulturskolorna över hela landet! Läs och kommentera!

Posttidning **B**

ANNONS

KMH

- kommer senare -